

Šeimos narių paieška ir tapatybės nustatymas pagal Prieglobsčio ir migracijos valdymo reglamentą

Antras leidimas

DALIS

2

ŠEIMOS NARIŲ PAIEŠKOS PRAKTINIŲ GAIRIŲ

II dalis. Šeimos narių paieška ir tapatybės nustatymas pagal Prieglobsčio ir migracijos valdymo reglamentą

2025 m. balandžio mėn.

Atsakomybės ribojimas

Šios gairės parengtos nepažeidžiant principo, kad tik Europos Sąjungos Teisingumo Teismas gali autoritetingai aiškinti ES teisę.

Sprendimas suteikti tarptautinę apsaugą arba atsisakyti ją suteikti niekada neturėtų būti grindžiamas ES institucijų pastangų surasti šeimos narius rezultatais.

2022 m. sausio 19 d. Europos prieglobsčio paramos biuras (EASO) tapo Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra (EUAA). Visos nuorodos į EASO, EASO leidinius ir įstaigas turėtų būti suprantamos kaip nuorodos į EUAA.

Rankraštis parengtas 2025 m. vasario mėn.

Nei Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra (EUAA), nei joks EUAA vardu veikiantis asmuo nėra atsakingas už šios informacijos naudojimą.

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2026

Print ISBN 978-92-9418-311-8 doi:10.2847/6552955 BZ-01-25-005-LT-C

PDF ISBN 978-92-9418-310-1 doi:10.2847/0646863 BZ-01-25-005-LT-N

© Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra (EUAA), 2026

Leidžiama atgaminti nurodžius šaltinį.

Norint naudoti ar atgaminti elementus, kurių autorių teisės nepriklauso EUAA, gali reikėti gauti atitinkamų teisių turėtojų leidimą. EUAA nepriklauso autorių teisės, susijusios su šiais elementais:

— viršelio iliustracija: lolloj © AdobeStock

Turinys

Santrumpų sąrašas.....	5
Teisinė sistema.....	6
Prieglobsčio ir migracijos valdymo reglamentas	6
Prieglobsčio ir migracijos valdymo reglamento naujovės.....	7
Antrinio judėjimo prevencija	7
Šeimos ryšių vieta ir svarba atsakomybės kriterijuose	8
Atsakomybės nustatymo procedūra pagal Prieglobsčio ir migracijos valdymo reglamentą.....	9
Prašytojo šeimos ryšiai ES	10
Priklausomumo sąlyga (34 straipsnis).....	12
Diskrecinės išlygos (35 straipsnis).....	13
Atsakingos ES+ šalies nustatymo terminai	13
Pareigos, susijusios su šeimos narių paieškos procedūra pagal Prieglobsčio ir migracijos valdymo reglamentą	16
Informacijos teikimas.....	16
Šeimos narių paieškos galimybės	16
Šeimos narių paieškos organizacijos.....	16
Procedūra ir asmeninis pokalbis.....	16
Pagalba prašytojui bendradarbiaujant su šeimos narių paieškos organizacijomis.....	17
Teisinės konsultacijos.....	17
Pirmenybės teikimas	19
Šeimos susijungimo procedūrų svarba ir dėmesys joms	19
Ankstyvas nustatymas ir bylos perdavimas	19
Pirmenybės teikimas šeimos susijungimo atvejams abiejose ES+ šalyse	19
PMVR skyrių, institucijų ir organizacijų bendradarbiavimas	20
Informacijos teikėjų, prašymus nagrinėjančių pareigūnų, atstovų ir prašytojo iniciatyvumas	20
Pakankamų išteklių užtikrinimas PMVR skyriuje	21
Laipsniškas šeimos narių paieškos procedūros organizavimas	23
1. Tikrinimas.....	24
Duomenys apie šeimos narių buvimą ES+ šalyse	24
Skubus nukreipimas vykdyti tinkamą procedūrą.....	25

2. Registracija	25
Informuotumas apie terminus	26
Galimų prašytojo šeimos narių tapatybės nustatymas ES+ šalyse	26
Informacijos apie prašytojo teises ir pareigas teikimas	26
Galimybė surengti pokalbį pagal Prieglobsčio ir migracijos valdymo reglamentą	27
Šeimos narių paieškos forma	28
3. Nukreipimas į PMVR skyrių	33
4. Atsakomybės nustatymas	34
Tikrinimo atvejai pagal pirmenybę	34
Peržiūrėti turimą informaciją	34
Tolesnių veiksmų nustatymas	36
Asmeninio pokalbio organizavimas (Prieglobsčio ir migracijos valdymo reglamentas)	36
Prašymų pateikti informaciją siuntimas, siekiant surasti šeimos narius ar išlaikomus asmenis ir nustatyti jų tapatybę	41
Prašomosios ES+ šalies teikiama pirmenybė	42
Procedūros rezultatas	43
Šeimos narių paieškos suinteresuotieji subjektai ir jų vaidmenys procedūroje	45
Šeimos narių paieškos organizacijos ES+ šalyse	51

Santrumpų sąrašas

Santrumpa	Apibrėžtis
ES+ šalys	Europos Sąjungos valstybės narės ir asocijuotosios Šengeno šalys Islandija, Lichtenšteinas, Norvegija ir Šveicarija
EUAA	Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra
NVO	nevyriausybinių (-ės) organizacija (-os)
PMVR	Prieglobsčio ir migracijos valdymo reglamentas – 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1351 dėl prieglobsčio ir migracijos valdymo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/1147 ir (ES) 2021/1060 bei panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 604/2013 [reglamentas „Dublinas III“]
PMVR skyrius	ES+ šalies institucija (skyrius), atsakinga už ES+ šalies, atsakingos už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą pagal PMVR 52 straipsnį, nustatymo procedūros vykdymą
PPR	Prieglobsčio procedūros reglamentas – 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1348, kuriuo Sąjungoje nustatoma bendra tarptautinės apsaugos procedūra ir panaikinama Direktyva 2013/32/ES
Reglamentas „Dublinas III“	2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai (nauja redakcija)
Valstybės narės	Europos Sąjungos valstybės narės

Teisinė sistema

Tai yra Šeimos narių paieškos praktinių gairių II dalis.

Prieš skaitant šias gaires, rekomenduojama susipažinti su [I dalimi. Šeimos narių paieškos ES+ ir trečiosiose šalyse principai ir praktika](#). I dalyje paaiškinama šeimos narių paieškos sąvoka, pagrindiniai principai ir bendroji šeimos narių paieškos praktika ES+ ir trečiosiose šalyse. Joje taip pat pateikiami terminai, apibrėžtys ir taikomos teisinės sistemos apžvalga.

II dalyje daugiausia dėmesio skiriama šeimos narių paieškai nustatant ES+ šalį, atsakingą už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą. Šioje dalyje paaiškinama Reglamente (ES) 2024/1351 (PMVR) ⁽¹⁾ nurodyta atsakomybės nustatymo procedūra, pareigos, susijusios su šeimos narių paieška, ir nuoseklus prašytojo šeimos narių, esančių ES+ šalyje, paieškos procedūros organizavimas.

leškant šeimos narių turėtų būti laikomasi I dalyje aprašytų principų (teisė į šeimos gyvenimą, procedūrinės garantijos, pirmenybės teikimas geriausiems vaiko interesams ir aktyvi šeimos susijungimo galimybių paieška). Šiame skyriuje daugiausia dėmesio skiriama PMVR aprašymui.

Prieglobsčio ir migracijos valdymo reglamentas

PMVR siekiama išlaikyti pusiausvyrą tarp aiškių taisyklių dėl atsakomybės už migracijos valdymą prisiėmimo ir Europos Sąjungos valstybių narių bei asocijuotųjų Šengeno šalių – Islandijos, Lichtenšteino, Norvegijos ir Šveicarijos (ES+ šalių) – solidarumo užtikrinimo, siekiant padėti toms šalims, kurios patiria neproporcingą spaudimą. Šiuo tikslu PMVR nustatyta bendra migracijos valdymo sistema.

PMVR sukuria nuolatinę solidarumo sistemą, kurioje nustatyti veiksmai, būtini siekiant užtikrinti, kad ES ⁽²⁾ šalys gautų reikiamas solidarumo priemones. Kiekviena ES šalis gali pasirinkti, kokią solidarumo priemonę ji nori teikti, – tai gali būti tarptautinės apsaugos prašytojų arba gavėjų perkėlimas, finansiniai įnašai arba vadinamosios „atsakomybės kompensacijos“ siekiant prisiimti atsakomybę už prašymų nagrinėjimą. Solidarumo mechanizmas neapitamas šiame leidinyje.

PMVR nustatytos aiškos taisyklės dėl atsakomybės už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą. Asmenys, norintys prašyti tarptautinės apsaugos, turės užregistruoti savo prašymą pirmojoje atvykimo šalyje ir joje likti, kol bus priimtas sprendimas dėl atsakomybės. ES+ šalis, kurioje užregistruotas prašymas, gali nusiųsti prašymą perimti prašymo nagrinėjimą savo žinion kitai ES+ šaliai, kuri laikoma atsakinga pagal PMVR nustatytus kriterijus. Šiose gairėse prašymą siunčianti šalis vadinama prašančiąja ES+ šalimi. Prašymą gaunanti šalis vadinama prašomąja ES+ šalimi.

⁽¹⁾ 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos [reglamentas \(ES\) 2024/1351](#) dėl prieglobsčio ir migracijos valdymo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/1147 ir (ES) 2021/1060 bei panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 604/2013 (OL L, 2024/1351, 2024 5 22).

⁽²⁾ Danijai ir asocijuotosioms Šengeno šalims neprivalomos PMVR nustatytos nuostatos, susijusios su solidarumo priemonėmis.

PMVR pakeičiamas Reglamentas (ES) Nr. 604/2013 (toliau – reglamentas „Dublinas III“) ⁽³⁾. PMVR įvesta tam tikrų procedūros naujovių, kuriomis siekiama sustiprinti šeimai taikomus kriterijus ir su šeima susijusių nuostatų įgyvendinimą.

Naujojo reglamento nuostatos reiškia, kad prašytojai bus mažiau linkę dalyvauti antriniame judėjime. Tai lemia spartesnę ir veiksmingesnę procedūrą, didesnis dėmesys šeimos ryšiams ir pirmenybės teikimas, daugiau informacijos apie kriterijus, šeimos ryšius, teisę į teisinę konsultaciją ir pasislėpimo pasekmes.

Prieglobsčio ir migracijos valdymo reglamento naujovės

PMVR nustatyta pareiga:

- ir prašančiajai, ir prašomajai ES+ šaliai teikti pirmenybę šeimos susijungimo atvejams;
- institucijoms ir tarptautinės apsaugos prašytojams užpildyti šeimos narių paieškos formą, kaip nurodyta PMVR 22 straipsnyje;
- ES+ šalių institucijoms suteikti išsamią informaciją prašytojams;
- ES+ šalių institucijoms pirmą kartą surengti asmeninį pokalbį su tarptautinės apsaugos prašančiais asmenimis, kad būtų lengviau nustatyti atsakingą ES+ šalį (toliau – PMVR pokalbis).

PMVR taip pat nustatyta:

- galimybės pasitelkti šeimos narių paieškos organizacijas tiek prašančiojoje, tiek prašomojoje ES+ šalyje;
- prašytojo teisė prašyti teisinės konsultacijos vykdant perėmimo savo žinion procedūrą;
- nauji diplomų ir kvalifikacijos kriterijai.

Antrinio judėjimo prevencija

Tai, kad pirmenybė teikiama šeimos susijungimo atvejams ir yra supaprastintos atsiėmimo procedūros, padeda užkirsti kelią antriniam judėjimui, todėl ES+ šalys gali daugiau dėmesio skirti šeimos narių paieškai, įvestai pagal PMVR. Šia procedūra užtikrinama, kad prašytojai galėtų kuo greičiau susijungti su savo šeimos nariu arba išlaikomu asmeniu ir nereikėtų per ilgai laukti rezultatų arba perdavimo. Siekis nustatyti galimų šeimos narių tapatybę ES+ šalyse jau atvykimo į teritoriją vietoje yra svarbus žingsnis ieškant šeimos narių. Taip bus užtikrinta galimybė pasinaudoti teise į šeimos gyvenimą ir prašytojai galės teisėtai susijungti su savo šeimos nariais taikant veiksmingą procedūrą.

Be to, EURODAC reglamentas, kuriuo sukuriama sąveiki prieglobsčio ir migracijos duomenų bazė prieglobsčio sistemai palaikyti, padeda įgyvendinti PMVR. Sistemos EURODAC duomenų bazėje bus saugomi tarptautinės apsaugos prašytojų pirštų atspaudai ir veido atvaizdai,

⁽³⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos [reglamentas \(ES\) Nr. 6604/2013](#), kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai (nauja redakcija) (OL L 180, 2013 6 29).

tapatybės duomenys ir tapatybės ar kelionės dokumentų kopijos. Sistemoje EURODAC esanti informacija leis greitai nustatyti atsakingą ES+ šalį. Naujos redakcijos EURODAC reglamentu ir PMVR nustatytomis griežtesnėmis taisyklėmis siekiama užkirsti kelią antriniam tarptautinės apsaugos prašytojų judėjimui ir nuo jo atgrasyti.

Sistema EURODAC

Vienas iš sistemos EURODAC tikslų yra visų pirma remti PMVR įgyvendinimą ir veiksmingai nustatyti antrinį judėjimą ES ⁽⁴⁾. Šiuo tikslu sistemoje EURODAC bus galima palyginti asmens pirštų atspaudus, siekiant nustatyti jo statusą (pavyzdžiui, ar jis yra tarptautinės apsaugos prašytojas arba ar jam ES+ šalis suteikė tarptautinę apsaugą). Atlikus paiešką sistemoje EURODAC, paieškos rezultatuose taip pat bus rodoma, kuri ES+ šalis yra atsakinga už asmens prašymo nagrinėjimą, jei buvo nustatyta atsakomybė.

Sistemoje EURODAC taip pat bus galima skaičiuoti prašytojus (o ne prašymus). Joje bus susieti tam pačiam asmeniui priklausantys duomenų rinkiniai, todėl bus lengviau išsiaiškinti prašytojų skaičių ES+ šalyse ir nustatyti antrinį judėjimą.

Vyresnių nei šešerių metų vaikų pirštų atspaudai taip pat bus imami. Jei vaikas yra lydimas, imant jo biometrinius duomenis turėtų dalyvauti šeimos narys. Jei vaikas yra nelydimas, imant biometrinius duomenis turėtų dalyvauti atstovas (globėjas) arba parengtas asmuo, kuris gali apsaugoti geriausius vaiko interesus.

Šeimos ryšių vieta ir svarba atsakomybės kriterijuose

Prašytojo šeimos ryšių buvimas ES+ šalyje visada buvo pirmasis kriterijus, kurį reikėjo išnagrinėti vykdant procedūrą pagal reglamentą „Dublinas III“ (toliau – Dublino sistema). Šis principas PMVR nepakeistas ir sustiprintas keliomis priemonėmis. Šios priemonės PMVR nustatytos siekiant spręsti iššūkius, su kuriais susiduriama taikant Dublino sistemą. Trys pagrindiniai iššūkiai yra šie:

- šeimos ryšiai išlieka nenustatyti;
- nėra pakankamai informacijos apie šeimos narį;
- trūksta laiko tinkamai išnagrinėti atvejį.

Siekdamos padidinti šeimos ryšių svarbą, ES+ šalys dabar privalo dėti daugiau pastangų, kad atliktų prašytojo šeimos narių paiešką ES+ teritorijoje atvykimo į ES+ šalių teritoriją vietoje ir nustatytų jų tapatybę. Tai padės išvengti atvejų, kai šeimos ryšiai lieka nenustatyti.

Veiksminga ankstyvo informacijos apie šeimos narius rinkimo priemonė yra [šeimos narių paieškos forma](#), kurią prašytojas turi užpildyti kuo greičiau, bet ne vėliau kaip pokalbio metu, kad būtų nustatyta už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą atsakinga ES+ šalis. Taip bus užtikrinta, kad institucijos gautų pradinę informaciją apie šeimos ryšius, kurią vėliau bus galima išsamiau išnagrinėti pokalbio metu.

⁽⁴⁾ EURODAC reglamento 4 konstatuojamoji dalis.

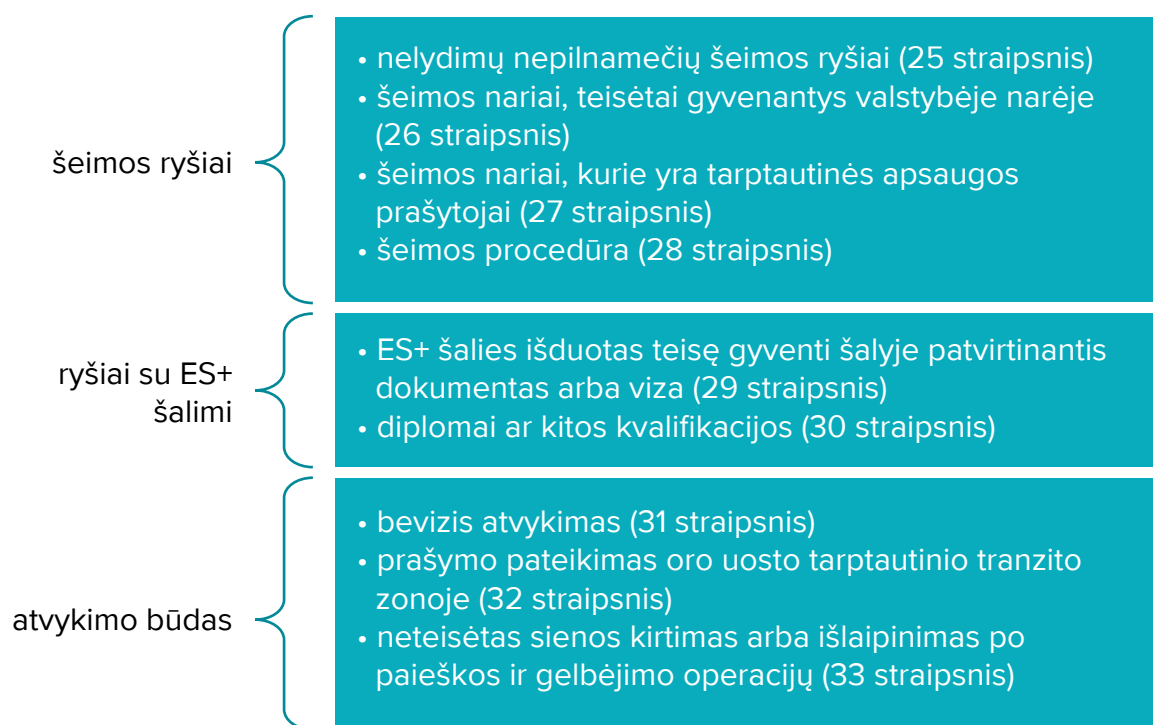
Valstybės narės turėtų teikti pirmenybę galimoms šeimos byloms, siekdamos užtikrinti, kad būtų pakankamai laiko tokių bylų aplinkybėms ištirti. Jei pažymėta, kad teikiama pirmenybė, prašymus nagrinėjantys pareigūnai jau gali pradėti nagrinėti asmens šeimos ryšius arba kreiptis į paieškos organizacijas (žr. [I dalies 4.2 skirsnį „Techninės priemonės“](#)).

Atsakomybės nustatymo procedūra pagal Prieglobsčio ir migracijos valdymo reglamentą

PMVR III dalyje išdėstyti kriterijai ir mechanizmai, kuriais nustatoma, kuri ES+ šalis yra atsakinga už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą. Šia procedūra užtikrinama, kad užregistruotą trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės tarptautinės apsaugos prašymą nagrinėtų viena ES+ šalis. Atsakinga ES+ šalis nustatoma pagal PMVR III dalies II skyriuje nustatytus kriterijus.

Kriterijai išdėstyti hierarchijos tvarka ir išsamiai aprašyti 1 paveiksle.

1 paveikslas. Atsakomybės nustatymo kriterijai hierarchijos tvarka pagal PMVR

Pažeidžiamų asmenų atveju arba dėl įtikinamų priežasčių gali būti taikomas PMVR III dalies III skyrius pagal šiuos straipsnius:

- išlaikomi asmenys (34 straipsnis);
- diskrecinės išlygos (35 straipsnis).

Kai asmuo tarptautinės apsaugos prašo pirmą kartą, pirmiausia turi būti įvertinti šeimos kriterijai. Jei asmuo neturi jokių šeimos narių ES+ šalyse, nagrinėjamas kitas kriterijus.

Prašytojo šeimos ryšiai ES

Nustatant, kuri ES+ šalis yra atsakinga už pirmą kartą užregistruoto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, pirmasis kriterijus, kurį reikėtų išnagrinėti, yra susijęs su galimais prašytojo šeimos ryšiais.

2 paveikslas. II skyriuje nustatyti pirmieji vertinimo kriterijai. Šeimos ryšiai

Šeimos ryšiai

Nelydimi nepilnamečiai (25 straipsnis)

- Atsakinga valstybė narė turėtų būti ES+ šalis, kurioje teisėtai yra nelydimo vaiko šeimos narys arba brolis ar sesuo.
- Atsakinga valstybė narė turėtų būti ES+ šalis, kurioje teisėtai yra nelydimo vaiko giminaitis.
- Jeigu nelydimas vaikas turi šeimos narių, brolių ar seserų arba giminaičių daugiau nei vienoje ES+ šalyje, atsakinga valstybė narė nustatoma atsižvelgiant į geriausias vaiko interesus.
- Jeigu nelydimas vaikas neturi šeimos nario, brolio ar sesers arba giminaičio, teisėtai esančių ES+ šalyje, atsakinga turėtų būti šalis, kurioje pirmą kartą užregistruotas jo prašymas, jei tai atitinka geriausias vaiko interesus.

Šeimos nariai, teisėtai gyvenantys valstybėje narėje (26 straipsnis)

- Atsakinga yra ES+ šalis, kurioje gyvena prašytojo šeimos narys (kaip tarptautinės apsaugos gavėjas arba turintis ilgalaikio gyvenimo šalyje leidimą), jei abi šalys raštu išreiškė savo sutikimą.
- Atsakinga yra ES+ šalis, kurioje gyvena šeimos narys (kuris tapo valstybės narės piliečiu po to, kai toje valstybėje narėje gyveno kaip tarptautinės apsaugos gavėjas), jei abi šalys išreiškė savo sutikimą raštu.

Šeimos nariai, kurie yra prašytojai (27 straipsnis)

Atsakinga yra ES+ šalis, kurioje gyvena prašytojo, kuris pateikė tarptautinės apsaugos prašymą valstybėje narėje ir dėl kurio dar nepriimtas sprendimas dėl esmės, šeimos narys, jei abi šalys raštu išreiškė savo sutikimą.

Susiję EUAA leidiniai

Geriausių vaiko interesų vertinimas yra sudėtinga procedūra, kurioje dalyvauja keletas suinteresuotųjų subjektų ir kuriai vykstant reikia bendradarbiauti. Bendrą geriausių interesų vertinimo vykdant prieglobsčio procedūrą apžvalgą galima rasti EASO, [Vaiko interesų apsaugos vykdant prieglobsčio procedūras praktinis vadovas](#), 2019 m. Šis vadovas bus atnaujintas 2025 m. ir jį bus įtraukti geriausių interesų vertinimo aspektai vykdant šeimos procedūras pagal PMVR.

Kodėl su vaikais susijusiais atvejais nereikalaujama sutikimo dėl šeimos susijungimo?

Pagal PMVR, nereikalaujama, kad nelydimi vaikai duotų sutikimą dėl šeimos susijungimo.

Net jei nereikia gauti vaiko oficialaus sutikimo, atliekant geriausių interesų vertinimą visada reikėtų atsižvelgti į vaiko nuomonę. Institucijos visada turėtų paklausti vaiko, ar jis nori susijungti su šeimos nariu, broliu ar seserimi arba giminaičiu. Institucijos turėtų atsižvelgti į vaiko nuomonę pagal jo amžių, brandą ir bet kokią riziką vaiko saugumui, apsaugai ar gerovei.

Jei vaikas arba jo tėvai ar vienas iš tėvų, brolis (-iai) ar sesuo (-erys) arba giminaitis (-čiai) nenori susijungti, tai nebūtinai turėtų užkirsti kelią šeimos susijungimui, nes tai vis tiek gali atitikti geriausius vaiko interesus. Tačiau svarbu atsižvelgti į tai, kad dėl vaiko nenoro susijungti su šeima vaikas gali nebendradarbiauti arba gali kilti pasislėpimo pavojus. Susijungimas negali vykti, kai įrodoma, kad tai neatitiktų geriausių vaiko interesų.

Jei vaikas turi vieną iš tėvų ir giminaitį, esančius ES+ šalyse, prieš svarstant galimybę susijungti su giminaičiu, pirmiausia reikėtų ištirti santykius su vienu iš tėvų. Jeigu inicijuojamas susijungimas su giminaičiu, prašyme turėtų būti nurodyta, kodėl vaiko susijungimas su vienu iš tėvų neatitiko geriausių vaiko interesų. Sprendimas visada turėtų būti priimtas atsižvelgiant į geriausius vaiko interesus.

Jei prašytojas yra suaugęs asmuo, o šeimos narys yra ES+ šalyje, jie gali susijungti, jei abi šalys tam duoda rašytinį sutikimą.

Aspektai, susiję su sutikimu

Rašytinis (suaugusio) prašytojo ir šeimos nario sutikimas dėl šeimos susijungimo yra formalus reikalavimas teikiant prašymą dėl perėmimo savo žinion dėl šeimos priežasčių. Be šio visiškai teisiškai veiksnio asmenų pasirašyto sutikimo asmenys negali būti sujungti. Sutikimas dėl susijungimo yra būtinas, kad ES+ šalių institucijos galėtų apsaugoti asmenis nuo susijungimo prieš jų valią.

Prašytojai turėtų būti informuojami apie formalų reikalavimą duoti rašytinį sutikimą dėl šeimos susijungimo. Jie turėtų būti informuojami, kad toks sutikimas turėtų būti duodamas tik tuo atveju, jei jie norėtų būti sujungti su šeimos nariu. Sutikimas niekada neturėtų būti išgaunamas per prievartą (pavyzdžiui, šeimos nario), yra savanoriškas ir gali būti atšauktas bet kuriuo metu.

Jei prašytojas arba šeimos narys nenori susijungti, jis neturėtų duoti rašytinio sutikimo, o jei davė, turėtų jį atšaukti. Asmenys gali nuspręsti informuoti institucijas apie priešastį (-is), dėl kurios (-ių) jie nenori susijungti. Ši informacija visada turėtų būti laikoma konfidencialia. Pavyzdžiui, jei asmuo nenori susijungti, nes patyrė smurtą artimoje aplinkoje arba šeimos nario prievartą, apie tai pranešus valdžios institucijoms, ateityje šis asmuo gali būti geriau apsaugotas nuo bet kokio kontakto su šeimos nariu.

Pagal PMVR kriterijus, asmuo gali būti susietas su ES+ šalimi, jeigu jam dokumentus išdavė ES+ šalis arba jeigu jis atvyko į ES+ teritoriją per kitą ES+ šalį. Tais atvejais, kai nė vienas iš kitų PMVR kriterijų nesieja asmens su ES+ šalimi, už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą bus atsakinga pirmoji ES+ šalis, kurioje buvo užregistruotas prašymas. Taip yra, nebent taikoma priklausomumo sąlyga arba ES+ šalis taiko vieną iš diskrecinių išlygų.

Priklausomumo sąlyga (34 straipsnis)

Jei tarp prašytojo ar kito asmens (vaiko, brolio ar sesers arba vieno iš tėvų) yra susiklostę priklausomumo santykiai, tai taip pat yra privalomas atsakomybės kriterijus pagal PMVR. Pagal šią sąlygą, prašytojas gali susijungti arba būti paliekamas kartu su asmeniu, nuo kurio pagalbos jis yra priklausomas.

Svarbu pabrėžti, kad, norint taikyti priklausomumo sąlygą, turi būti tenkinamos kelios sąlygos.

1. Atitinkamas asmuo (prašytojas arba prašytojo vaikas, brolis ar sesuo arba vienas iš tėvų) turi būti pažeidžiamoje padėtyje dėl bent vienos iš šių priežasčių:
 - nėštumo;
 - naujagimio;
 - sunkios psichikos ligos;
 - sunkios fizinės ligos;
 - didelės negalios;
 - sunkios psichologinės traumos;
 - senyvo amžiaus.
2. Prašytojo vaikas, brolis ar sesuo arba vienas iš tėvų turi teisėtai gyventi vienoje iš ES+ šalių.
3. Turi būti įrodyta, kad prašytojas arba vaikas, brolis ar sesuo arba vienas iš tėvų iš tikrųjų yra priklausomas nuo kito asmens pagalbos.
4. Šeimos ryšys (vaikas, brolis ar sesuo arba vienas iš tėvų) tarp asmenų turėjo egzistuoti dar prieš prašytojui atvykstant į ES+ šalių teritoriją.
5. Asmuo turi gebėti pasirūpinti išlaikomu asmeniu.
6. Abu asmenys turi raštu išreikšti savo sutikimą susijungti ir (arba) būti paliktiems kartu.

Pavyzdžiui, jei prašytojo motina dėl senyvo amžiaus ir prastos sveikatos yra priklausoma nuo prašytojo pagalbos, prašytojas ir motina turi įrodyti priklausomumą pateikdami įrodymus. Institucijos taip pat įvertins, ar nėra kito asmens, kuris galėtų padėti prašytojo motinai. Jos taip

pat patikrina, kas padėjo prašytojo motinai prieš prašytojui atvykstant į ES+ šalį ir kodėl tokia pagalba nebegali būti suteikta.

PMVR 34 straipsnio 3 dalimi Europos Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl išlaikomų asmenų. Šie deleguotieji aktai gali būti priimti dėl:

- elementų, į kuriuos reikia atsižvelgti vertinant priklausomybės ryšį;
- kriterijų, kuriais remiantis nustatoma, ar yra šeimos ryšys;
- kriterijų, kuriais remiantis įvertinamas asmens gebėjimas pasirūpinti išlaikomu asmeniu;
- elementų, į kuriuos reikia atsižvelgti, kad būtų įvertintas asmens negalėjimas keliauti ilgą laiką.

Diskrecinės išlygos (35 straipsnis)

ES+ šalis gali nuspręsti nagrinėti tarptautinės apsaugos prašymą net tada, kai pagal nustatytus kriterijus ta ES+ šalis nėra atsakinga. Šią išlygą ES+ šalis taiko savo nuožiūra pagal PMVR 35 straipsnio 1 dalį.

Praktinė patirtis, susijusi su analogiškos reglamento „Dublinas III“ 17 straipsnio 1 dalies nuostatos įgyvendinimu, rodo, kad suverenumo išlyga dažnai buvo taikoma tais atvejais, kai dėl prašytojo perdavimo šeimos nariai būtų buvę išskirti. Pagal PMVR 35 straipsnio 1 dalį, ES+ šalys taip pat galėtų pasinaudoti šia nuostata, kad šeimos nariai būtų palikti kartu.

PMVR 35 straipsnio 2 dalyje taip pat leidžiama nukrypti nuo reglamente nustatytų standartinių kriterijų. Ši nuostata padeda suvienyti asmenis, susijusius šeimos ryšiais, dėl humanitarinių priežasčių, atsižvelgiant į prasmingus ryšius, susijusius su šeimos, socialiniais ar kultūriniais motyvais. Šiuo atveju ES+ šalis gali prašyti kitos ES+ šalies išnagrinėti asmens prašymą, net jei kita ES+ šalis nebūtų atsakinga.

Praktiškai tai reiškia, kad, pavyzdžiui, net jei prašytojas neturi šeimos narių ES+ šalyse arba jo nesieja priklausomumo ryšys su vaiku, broliu ar seserimi arba vienu iš tėvų, vis tiek galima pradėti susijungimą su kitu asmeniu, susijusiu šeimos ryšiais, jei abi šalys su tuo sutinka. Tai gali būti susiję, pavyzdžiui, su asmenimis, susijusiais šeimos ryšiais, kuriems netaikomos PMVR nuostatos. Tačiau tai nėra grindžiama jokiais privalomais atsakomybės kriterijais, todėl prašomoji ES+ šalis neprivalo priimti prašymo. Prašomoji ES+ šalis gali savo nuožiūra priimti arba atmesti šiuo pagrindu pateiktą prašymą. Tačiau ES+ šalis turi nurodyti prašymo nepriėmimo priežastis.

Atsakingos ES+ šalies nustatymo terminai

PMVR nustatyti griežti atsakingos ES+ šalies nustatymo terminai. Taip siekiama užtikrinti, kad prašytojas galėtų greitai ir veiksmingai naudotis prieglobsčio procedūra.

Atsakomybės nustatymas pradedamas, kai tarptautinės apsaugos prašymas pirmą kartą užregistruojamas ES+ šalyje. Nuo registracijos pradedamas skaičiuoti terminas, per kurį reikia išsiųsti prašymą atsakingai ES+ šaliai. Jei prašytojas turi šeimos narių ES+ teritorijoje, prašymas perimti savo žinion turėtų būti išsiųstas kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per du mėnesius nuo registracijos. ES+ šalys turi teikti pirmenybę šeimos susijungimo atvejams.

Jei ES+ šalis nesilaiko nustatyto termino, ji tampa atsakinga už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, išskyrus atvejus, kai prašytojas yra nelydimas vaikas.

Su registracija susiję aspektai

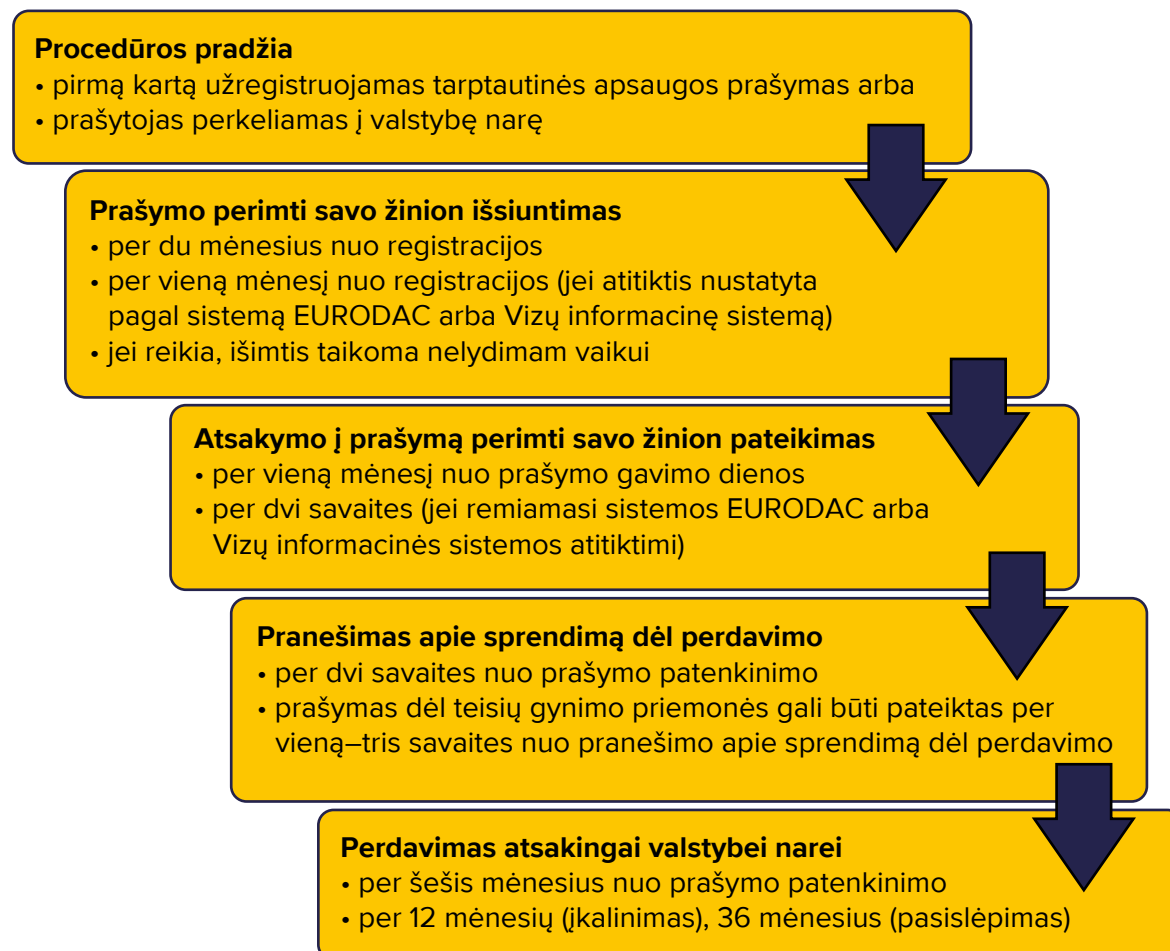
Pateikus prašymą, jis užregistruojamas. Prašymas užregistruojamas ne vėliau kaip per penkias dienas nuo jo pateikimo kompetentingai registruojančiai institucijai.

Registruojant tarptautinės apsaugos prašymą prašytojui suteikiama būtina informacija apie jo teises ir pareigas. Reikia užregistruoti prašytojo asmens duomenis, tapatybės dokumentus arba kitus dokumentus, kuriuos prašytojas gali turėti su savimi, prašymo pateikimo datą ir vietą, taip pat prašytojo kontaktinius duomenis ir jo buvimo vietą arba adresą.

Užregistravus prašymą, išduodamas dokumentas, kuriame nurodoma, kad registracija įvykdyta. Prašytojas turėtų gauti tą faktą patvirtinantį dokumentą.

Svarbu, kad ES+ šalys būtų nustačiusios veiksmingo ir nedviprasmiško registracijos momento nustatymo praktiką. Dokumente turėtų būti aiškiai nurodyta registracijos data. Ši data turėtų būti laikoma šeimos susijungimo procedūros pagal PMVR pradžios diena.

3 paveikslas. PMVR nurodyti atsakomybės nustatymo terminai

3 paveiksle paaiškinti terminai yra susiję su perėmimo savo žinion procedūra, taikoma šeimos susijungimo atvejais. Vienintelė išimtis – siųsti prašymą pagal diskrecinę išlygą (PMVR 35 straipsnio 2 dalis), o tai galima padaryti bet kuriuo metu iki tol, kol bus priimtas pirmas sprendimas dėl esmės.

ES+ šalis, kurioje užregistruotas prašymas, išsiųs prašymą perimti savo žinion prašymo nagrinėjimą ES+ šaliai, kurioje prašytojo šeimos narys teisėtai gyvena arba teisėtai yra. Prašomoji ES+ šalis turės per mėnesį atsakyti į prašymą. Nepateikus atsakymo, prisiimama atsakomybė už prašymo nagrinėjimą.

Prašymai ir atsakymai turėtų būti išsiųsti kuo greičiau. Terminų nesilaikymas turi pasekmių, susijusių su atsakomybe. Kadangi PMVR siekiama užtikrinti, kad prašytojas galėtų veiksmingai ir greitai pasinaudoti prieglobsčio procedūra, svarbu nustatyti griežtus terminus, kurie užtikrintų šią galimybę. Tuo pat metu gali būti atvejų, kai neįmanoma laikytis terminų.

PMVR taip pat nustatytos konkrečios nuostatos dėl tokių atvejų, kaip nurodyta toliau.

- Prašytojas turi pateikti institucijoms visus atitinkamus dokumentus ir informaciją per nacionalinės institucijos nustatytą terminą. Jei įrodymai pateikiami pasibaigus šiam terminui, ES+ šalies institucija vis tiek privalo juos išnagrinėti, jei prašymo perimti savo žinion išsiuntimo terminas dar nepasibaigęs.
- Nepaisant pasibaigusio terminų, atsakingos ES+ šalies nustatymas nelydimo vaiko atveju gali būti tęsiamas net terminui pasibaigus.

Pareigos, susijusios su šeimos narių paieškos procedūra pagal Prieglobsčio ir migracijos valdymo reglamentą

Informacijos teikimas

PMVR daugiau dėmesio skiriama informacijos teikimo svarbai ⁽⁵⁾. Labai svarbu, kad tarptautinės apsaugos prašytojai būtų informuojami apie savo teises ir pareigas, įskaitant jų nesilaikymo pasekmes.

Šeimos narių paieškos galimybės

Prašytojas turėtų gauti informaciją apie šeimos narių paieškos galimybes, įskaitant šeimos narių ar išlaikomų asmenų buvimo vietas ir tapatybės nustatymą, ryšių atkūrimą arba palaikymą ir galimybę susijungti su šeimos nariais ⁽⁶⁾. Prašytojas turėtų būti informuojamas apie PMVR nuostatas, susijusias su šeimos vienove, apie teisę prašyti šeimos paieškos formos ⁽⁷⁾ ir ją gauti bei būti informuotas apie jos pateikimo terminus, apie asmenis ar subjektus, kurie gali padėti užpildyti formą, ir apie nacionalines, tarptautines ar kitas organizacijas, kurios gali padėti nustatyti šeimos narių tapatybę.

Šeimos narių paieškos organizacijos

PMVR nustatyta, kad ES+ šalies institucijos privalo sudaryti palankesnes sąlygas prašytojui kreiptis į šeimos narių paieškos organizacijas. Jei yra požymių, kad asmuo turi šeimos narį arba išlaikomą asmenį ES+ teritorijoje, prašytojas turėtų būti informuojamas apie organizacijas, kurios gali padėti atkurti ryšius su šeimos nariu kitoje ES+ šalyje, ir apie tai, kaip galima prašyti paieškos paslaugų. Šiuo tikslu ES+ šalys gali naudoti [šeimos narių paieškos organizacijos](#) formą. Daugiau informacijos apie šeimos narių paieškos organizacijas rasite *Šeimos narių paieškos praktinių gairių* I dalyje.

Procedūra ir asmeninis pokalbis

Prašytojas taip pat turėtų būti informuojamas apie asmeninį pokalbį, jo tikslą ir tvarką ⁽⁸⁾. Pokalbio tikslas – išnagrinėti šeimos ryšiais su prašytoju susijusius asmenis, visų pirma bet kokią svarbią informaciją, kuri galėtų padėti nustatyti šeimos narių, giminių ar bet kokių kitų šeimos ryšiais susijusių asmenų buvimo ES+ šalyse faktą. Prašytojui suteikiama informacija

⁽⁵⁾ PMVR 19 straipsnis.

⁽⁶⁾ PMVR 19 straipsnio 1 dalies f punktas.

⁽⁷⁾ 22 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

Kai esama požymių, kad prašytojas valstybėje narėje turi šeimos narių arba giminių, prašytojui pateikiama forma, kurią turi parengti Prieglobsčio agentūra. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas taikyti 39 straipsnį, prašytojas į tą formą įrašo turimą informaciją. Kai įmanoma, prašytojas tą formą užpildo dar iki šiame straipsnyje nustatyto asmeninio pokalbio, kaip nustatyta PMVR 22 straipsnio 1 dalyje.

⁽⁸⁾ PMVR 19 straipsnio 1 dalies g punktas.

apie informacijos teikimo priemones, dokumentus, susijusius su šeimos ryšiais, ir apie pagalbą, kurią ES+ šalis gali suteikti ieškant šeimos narių ar giminaičių.

Pagalba prašytojui bendradarbiaujant su šeimos narių paieškos organizacijomis

Pateikus informaciją apie paieškos organizacijas arba prašytojui gavus šeimos narių paieškos organizacijų, su kuriomis galima susisiekti, sąrašą, jis gali kreiptis į šias organizacijas. Nelydimo vaiko atveju atstovas turėtų padėti institucijoms ir organizacijoms teikti informaciją, kuri yra svarbi geriausiems vaiko interesams įvertinti, ir bendradarbiauti su organizacijomis, dirbančiomis šeimos narių paieškos srityje.

Teisinės konsultacijos

Susijęs EUAA leidinys

Būsimos EUAA gairės dėl teisinių konsultacijų organizavimo padės ES+ šalių institucijoms sukurti nacionalinę teisinių konsultacijų sistemą. Gairėse bus apibrėžti pagrindiniai teisinių konsultacijų turinio ypatumai, įgyvendinimo reikalavimai ir esminiai kvalifikaciniai reikalavimai, taikomi teikiant teises konsultacijas.

Pagrindinė šių gairių tikslinė grupė yra nacionalinių institucijų procesų vadovai arba darbuotojai, atsakingi už teisinių konsultacijų teikimo organizavimą ir valdymą, taip pat už viešųjų pirkimų procedūras atsakingi pareigūnai ir sutarčių vadovai.

Informacijos teikimas ir teisinė pagalba atsakomybės nustatymo procedūros klausimais yra pagrindiniai elementai, siekiant padidinti procedūros veiksmingumą. Teisinė konsultacija skiriasi nuo teisinio atstovavimo teisme. Ji taip pat skiriasi nuo teisinės informacijos teikimo asmenų grupei ir nėra konkrečiai susijusi su konkrečiu atveju.

Nemokamos teisinės konsultacijos tikslas – teikti konsultaciją, kuri padėtų prašytojui vykdant atsakomybės nustatymo procedūrą. Ja siekiama suteikti informacijos apie prašytojo pareigas ir patarimų dėl galimybių, susijusių su atsakingos ES+ šalies nustatymo kriterijų taikymu. Tai gali būti patarimai ir pagalba prašytojui užpildant šeimos narių paieškos formą. Tai taip pat gali apimti prašytojo konsultavimą, kaip pagrįsti savo teiginius dėl šeimos ryšių, ir išaiškinimą, kokie įrodymai gali būti pateikti siekiant patvirtinti, kad asmuo yra susijęs šeimos ryšiais. ES+ šalys turėtų užtikrinti, kad prašytojas galėtų pasinaudoti teisine konsultacija. Ši

paslauga turėtų būti teikiama nemokamai jos paprašiusiems prašytojams, kuriems taikoma perėmimo savo žinion procedūra ⁽⁹⁾.

Institucijos gali organizuoti teisinių konsultacijų teikimą pagal savo nacionalines sistemas. Teisinę konsultaciją turėtų teikti asmuo arba subjektas, kuriam pagal nacionalinę teisę yra suteikta teisė teikti tokias paslaugas. Šie subjektai taip pat gali būti nevyriausybinės organizacijos (NVO), kurios pagal nacionalinę teisę yra akredituotos teikti teises paslaugas arba atstovauti prašytojams.

Praktinis patarimas. Teisinių konsultacijų organizavimas

Institucijos turėtų turėti atnaujintą akredituotų organizacijų, subjektų ar asmenų, galinčių teikti teisinę konsultaciją prašytojams, sąrašą, taip pat informaciją apie tai, kokio pobūdžio pagalbą jie gali suteikti. Institucijos turėtų užtikrinti, kad patarėjai teisės klausimais turėtų reikiamą kvalifikaciją ir kompetenciją, kad galėtų teikti atitinkamus patarimus prašytojui. Kai įmanoma, reikėtų užtikrinti, kad patarėjai teisės klausimais būtų susipažinę su procedūra ir lūkesčiais (susijusiais su jų pareigomis), kuriuos administracija jiems kelia, atsižvelgiant į jų individualias aplinkybes. Tai padės užtikrinti, kad prašytojui bus suteiktos reikiamos paslaugos, nesvarbu, ar tai būtų atsakomybės nustatymo kriterijų išaiškinimas, ar pagalba pildant šeimos narių paieškos formą.

Geroji praktika. Bendradarbiavimas su NVO teisinių konsultacijų klausimais

Kai kurios ES+ šalių sprendžiančiosios institucijos bendradarbiauja su NVO, kurios prašytojams teikia teises konsultacijas, be kita ko, konsultuoja dėl jų atvejo, paaiškina, kokius įrodymus reikia pateikti, ir konsultuoja prašytoją per procedūrą. Šios organizacijos aktyviai bendradarbiauja su atsakingu PMVR skyriumi ⁽¹⁰⁾, pavyzdžiui, reguliariai susitikdamos aptarti neišspręstų, nagrinėjamų ar sudėtingų bylų ir tolesnių veiksmų. Toks bendradarbiavimas gali būti naudingas sprendžiant problemas ir teikiant paramą prašytojui ir jo šeimos nariui ar išlaikomam asmeniui visos procedūros metu.

⁽⁹⁾ Teisinių konsultacijų apimtis apibrėžta PMVR 19 straipsnio 1 dalies I punkte: *[prašytojas turėtų būti informuotas apie] teisę gauti nemokamą teisinę konsultaciją klausimais, susijusiais su šios dalies II skyriuje išdėstytų kriterijų arba III skyriuje išdėstytų nuostatų taikymu visais atsakingos valstybės narės nustatymo procedūros etapais, kaip nustatyta 21 straipsnyje.*

Be to, kaip nurodyta PMVR 21 straipsnio 1 dalyje:

Prašytojai turi teisę visais atsakingos valstybės narės nustatymo procedūros etapais, kaip numatyta šiame reglamente, veiksmingai konsultuotis su teisės konsultantu arba kitu patarėju, kuris pagal nacionalinę teisę tokiu pripažįstamas arba jam suteiktas leidimas, klausimais, susijusiais su šios dalies II skyriuje išdėstytų kriterijų arba III skyriuje išdėstytų nuostatų taikymu.

⁽¹⁰⁾ ES+ šalies institucija (padalinys), atsakinga už ES+ šalies, atsakingos už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą pagal PMVR 52 straipsnį, nustatymo procedūros vykdymą.

Pirmenybės teikimas

Šeimos susijungimo procedūrų svarba ir dėmesys joms

Siekiant išvengti ilgo laukimo ir užtikrinti išsamų visų atvejo elementų išnagrinėjimą, visais procedūros etapais daugiau dėmesio turėtų būti skiriama prašytojo šeimos ryšiams ir šeimos narių ar išlaikomų asmenų buvimo vietai. Taip siekiama užtikrinti, kad šiems atvejams būtų teikiama pirmenybė ir kad juos nagrinėtų atsakingi prašymus nagrinėjantys pareigūnai.

Geroji praktika, siekiant skirti visą dėmesį šeimos susijungimui

Administracijai priklausantys specialūs šeimos susijungimo priežiūros pareigūnai, parengti vykdyti atitinkamus procedūros etapus (pavyzdžiui, tikrinimą, registravimą, atsakomybės nustatymą ir priėmimą), gali padėti išlaikyti dėmesį šeimos susijungimo atvejams. Šeimos susijungimo priežiūros pareigūnai gali padėti su tokiais bylomis dirbantiems prašymus nagrinėjantiems pareigūnams, prižiūrėti jų darbą, užtikrinti, kad bylos būtų perduodamos laiku ir veiksmingai, taip pat užtikrinti bylų kokybę ir tinkamus tolesnius veiksmus.

Ankstyvas nustatymas ir bylos perdavimas

Esant trumpesniems atsakomybės nustatymo terminams, svarbu turėti procedūrą, kuri leistų ankstyvajame etape nustatyti galimus šeimos susijungimo atvejus. Taip užtikrinama, kad būtų galima greitai nustatyti galimų šeimos narių tapatybę ir bylas kuo greičiau perduoti PMVR skyriui.

Pirmenybės teikimas šeimos susijungimo atvejams abiejose ES+ šalyse

Visais procedūros etapais tiek prašančioji, tiek prašomoji ES+ šalis turėtų teikti pirmenybę šeimos susijungimo atvejams⁽¹⁾. Taip siekiama užtikrinti, kad laukimo laikas būtų trumpesnis ir kad būtų galima laiku išnagrinėti visus bylos elementus.

⁽¹⁾ PMVR 54 konstatuojamoji dalis, 23 straipsnio 1 dalis, 39 straipsnio 1 dalis, 40 straipsnio 1 dalis ir 46 straipsnio 1 dalis.

Pirmenybės teikimo PMVR skyriuose geroji praktika

Siekiant užtikrinti pirmenybės teikimą, PMVR skyriui perduotos bylos gali būti tikrinamos siekiant nustatyti, ar tarp jų yra šeimos susijungimo atvejų. Skaitmeninėje sistemoje tikrinimas gali būti atliekamas automatiškai bylos valdymo sistemoje, remiantis raktiniais žodžiais, žymomis ar kitais metodais. Neskaitmeninėje sistemoje perduotas bylas gali patikrinti darbuotojas, kuris gali nustatyti galimus šeimos susijungimo atvejus.

Gaunamų bylų tikrinimas gali padėti teikti pirmenybę ir priimančiojoje ES+ šalyje. Gavus prašymą perimti savo žinion, reikėtų patikrinti, ar tai yra šeimos susijungimo atvejis. Atvejis gali būti laikomas šeimos susijungimo atveju, remiantis gauto pranešimo tema arba teisiniu prašymo pagrindu.

Po tikrinimo bylą reikėtų nedelsiant paskirti prašymus nagrinėjančiam pareigūnui, kuris turėtų toliau ją nagrinėti ir teikti pirmenybę šeimos byloms atsižvelgdamas į savo darbo krūvį.

PMVR skyrių, institucijų ir organizacijų bendradarbiavimas

ES+ šalių institucijos ir atitinkamos organizacijos, pavyzdžiui, vykdančios šeimos narių paiešką, turėtų bendradarbiauti tarpusavyje, kad nustatytų prašytojų šeimos narių buvimo vietą ES+ šalyse ir jų tapatybę. Svarbu, kad visi procedūroje dalyvaujantys partneriai bendradarbiautų tarpusavyje, kad būtų išnagrinėti visi bylos aspektai ir atsižvelgta į visas nuomones, siekiant priimti pagrįstą sprendimą. Tiek prašančioji, tiek prašomoji ES+ šalis privalo patikrinti informaciją.

Geroji praktika. Bendradarbiavimas su NVO vykdant šeimos narių paiešką

Kai kurie PMVR skyriai palaiko gerus darbo santykius su tarptautinėmis organizacijomis, NVO ar pilietinės visuomenės organizacijomis, kurios specializuojasi šeimos narių paieškos srityje. Bendradarbiavimas su šiomis specializuotomis organizacijomis gali būti naudingas visoms susijusioms šalims.

Prancūzijoje „Safe Passage“ yra aktyvi šeimos susijungimo procedūros partnerė. Ji padeda prašytojui teikti informaciją ir pataria jam per procedūrą, atkurdamą arba palaikydama ryšį su šeimos nariu. Ji padeda Prancūzijos Dublino padaliniui rinkti svarbią informaciją, įrodymus ir nustatyti šeimos nario buvimo vietą ir tapatybę kitoje ES+ šalyje.

Informacijos teikėjų, prašymus nagrinėjančių pareigūnų, atstovų ir prašytojo iniciatyvumas

Nagrinėjant šeimos susijungimo atvejus svarbu laikytis iniciatyvaus požiūrio, kad būtų galima aktyviai ieškoti šeimos susijungimo galimybių. Informacijos teikėjas, prašymus nagrinėjantis pareigūnas, bet kuris asmeninio pokalbio vedėjas arba atstovas turėtų skatinti prašytoją

pateikti informaciją apie šeimos narius ir užduoti klausimų apie šeimos narių ar išlaikomų asmenų buvimą ES+ šalyse. Prašytojas taip pat turėtų aktyviai ieškoti šeimos susijungimo galimybių.

Pakankamų išteklių užtikrinimas PMVR skyriuje

Kad procedūra būtų veiksminga, labai svarbu užtikrinti pakankamus grupės ar grupių, kurios tvarko gaunamus ir siunčiamus prašymus, pajėgumus. Visose procedūrose turėtų dalyvauti specialūs darbuotojai, parengti dirbti su vaikų ir šeimų atvejais. Be to, institucijos taip pat turėtų turėti pakankamai išteklių ir priemonių prašytojų procesinėms ir pagrindinėms teisėms apsaugoti ir sparčioms šeimos narių susijungimo procedūroms užtikrinti.

Kaip nurodyta PMVR 6 straipsnio 2 dalies b punkte ir 52 straipsnyje, ES+ valstybės yra teisiškai įpareigos, kad atitinkamos institucijos turėtų reikiamų žmogiškųjų, materialinių ir finansinių išteklių savo uždaviniams, susijusiems su atsakomybės nustatymu, atlikti. Institucijoms naudinga atlikti poreikių vertinimą, kad nustatytų, kiek išteklių reikia veiksmingai ir sparčiai šeimos susijungimo procedūrai vykdyti.

Apskaičiuodamos būtinus išteklius, institucijos gali atsižvelgti į toliau nurodytus aspektus.

- **Vidutinis prašytojų skaičius arba bendro bylų skaičiaus ir šeimos susijungimo bylų santykis**

Atsižvelgiant į vidutinį šeimos susijungimo bylų ir bendro bylų skaičiaus santykį, galima įvertinti, kiek darbuotojų reikia šioms byloms nagrinėti. Jei skyrius paprastai siunčia arba gauna daugiau prašymų dėl šeimos susijungimo, naudinga sudaryti specialią grupę, kuri pagrindinį dėmesį skirtų tokiems prašymams, nesvarbu, ar tai siunčiami, ar gaunami prašymai. Kai vidutinis šeimos susijungimo bylų skaičius yra nedidelis, galima parengti kelis prašymus nagrinėjančius pareigūnus su šeima susijusioms byloms nagrinėti.

- **Vidutinė šeimos susijungimo bylų nagrinėjimo trukmė**

Naudinga išnagrinėti, kiek laiko reikia šeimos susijungimo bylai išnagrinėti nuo registracijos momento iki perdavimo. Atsižvelgiant į griežtus PMVR nustatytus terminus ir pirmenybės teikimo reikalavimą, patartina padidinti pajėgumus, jei išsiuntimo procedūra, įskaitant perdavimą, trunka ilgiau nei šešis mėnesius. Taip pat jei skyrius negali pirmenybės tvarka nagrinėti gaunamų bylų arba neturi pakankamai laiko tinkamai įvertinti bylų, verta apsvarstyti galimybę padidinti pajėgumus.

Informacijos prašymams tenka labai svarbus vaidmuo vykdant šeimos susijungimo procedūrą, todėl reikėtų užtikrinti pakankamus pajėgumus laiku pateikti prašymus ir atsakymus tiek siuntimo, tiek pateikimo atveju.

- **Darbuotojų, parengtų spręsti šeimos susijungimo atvejus, skaičius**

Svarbu įvertinti, ar yra parengtas reikiamas skaičius asmenų. Norint pasiruošti darbuotojų kaitai, geriausia turėti daugiau parengtų pareigūnų, nei jų faktiškai nagrinėja šeimos susijungimo atvejus.

- **Galimas šeimos susijungimo ryšių punktų poreikis**

Kai kuriose ES+ šalyse, ypač tose, kuriose šeimos susijungimo atvejų yra daug, naudinga turėti ryšių punktą, į kurį prireikus galėtų kreiptis vidaus suinteresuotieji subjektai. Pavyzdžiui, į ryšių punktą galima kreiptis klausimais, susijusiais su registracija, nukreipimu, galimo šeimos atvejo nustatymu, šeimos narių paieškos formos naudojimu ar perdavimu.

- **Kokybės užtikrinimo ir žinių valdymo poreikiai**

Kokybei, procesų stebėsenai ir žinių valdymui užtikrinti reikia turėti pakankamai pajėgumų.

Būtina turėti išteklių procedūros kokybei užtikrinti, įskaitant bendrą prašymų ir atsakymų kokybę, bylų išsamumą ir bendrą procedūros veiksmingumo stebėseną. Kokybę galima užtikrinti naudojant priemones (pavyzdžiui, kontrolinius sąrašus, skaitmenines priemones per bylų valdymo sistemą) arba pasitelkiant konkrečius darbuotojus, pavyzdžiui, grupių vadovus ar priežiūros pareigūnus.

Taip pat svarbu reguliariai stebėti procedūrą, peržiūrėti vidaus procesus, sekti bylos nagrinėjimo laiką, nustatyti proceso trukdžius ar spragas ir ieškoti sprendimų.

Žinių valdymas yra labai svarbus užtikrinant kokybę. Prašymus nagrinėjantiems pareigūnams atliekant savo darbą gali būti naudingos reikiamos priemonės, pavyzdžiui, gairės, informacijos saugykla ir informacinė medžiaga. Žinių valdymo priemonės turi būti reguliariai peržiūrimos ir atnaujinamos.

Praktinis patarimas. Pakankamų institucijų išteklių užtikrinimas

Skaičiuojant reikalingus išteklius, reikia atsižvelgti į tai, kad šeimos narių paiešką ar šeimos susijungimą gali vykdyti kelios institucijos. Net jei pagrindinė institucijos funkcija nėra susijusi su šeimos narių paieška, vis tiek gali reikėti skirti tam tikrų išteklių šeimos narių paieškos užduotims vykdyti.

Policija, sienos apsaugos pareigūnai, registracijos pareigūnai ir priėmimo darbuotojai turi žinoti savo pareigas, susijusias su galimų prašytojo šeimos narių nustatymu ES+ šalyse. Visuose procedūros etapuose reikalingas pakankamas skaičius parengtų darbuotojų, galinčių atlikti savo pareigas, kurios gali apimti šias rekomenduojamo personalo užduotis.

- Rinkti informaciją ir dokumentus iš prašytojų (pavyzdžiui, priėmimo darbuotojai).
- Vykdyti asmeninį pokalbį (registracijos metu arba nustatant atsakomybę) (pavyzdžiui, prašymus nagrinėjantys pareigūnai).
- Patikrinti gautus dokumentus, informaciją, medicininę ar kitą informaciją (pavyzdžiui, gautą iš policijos, teismo ekspertų, dokumentų ekspertų ar kilmės šalies informacijos ekspertų).
- Išversti visus būtinus dokumentus. Pavyzdžiui, tam reikia, kad tam tikras skaičius etatinių vertėjų arba išorės vertėjų raštu visada būtų pasirengę versti, kai to reikia norint nuodugniai įvertinti įrodymus (pavyzdžiui, etatiniai vertėjai arba vertėjų grupė).
- Palaikyti ryšius su prašytoju, atstovu ar kitais suinteresuotaisiais subjektais (užduotis PMVR skyriui ir (arba) priėmimo darbuotojams).

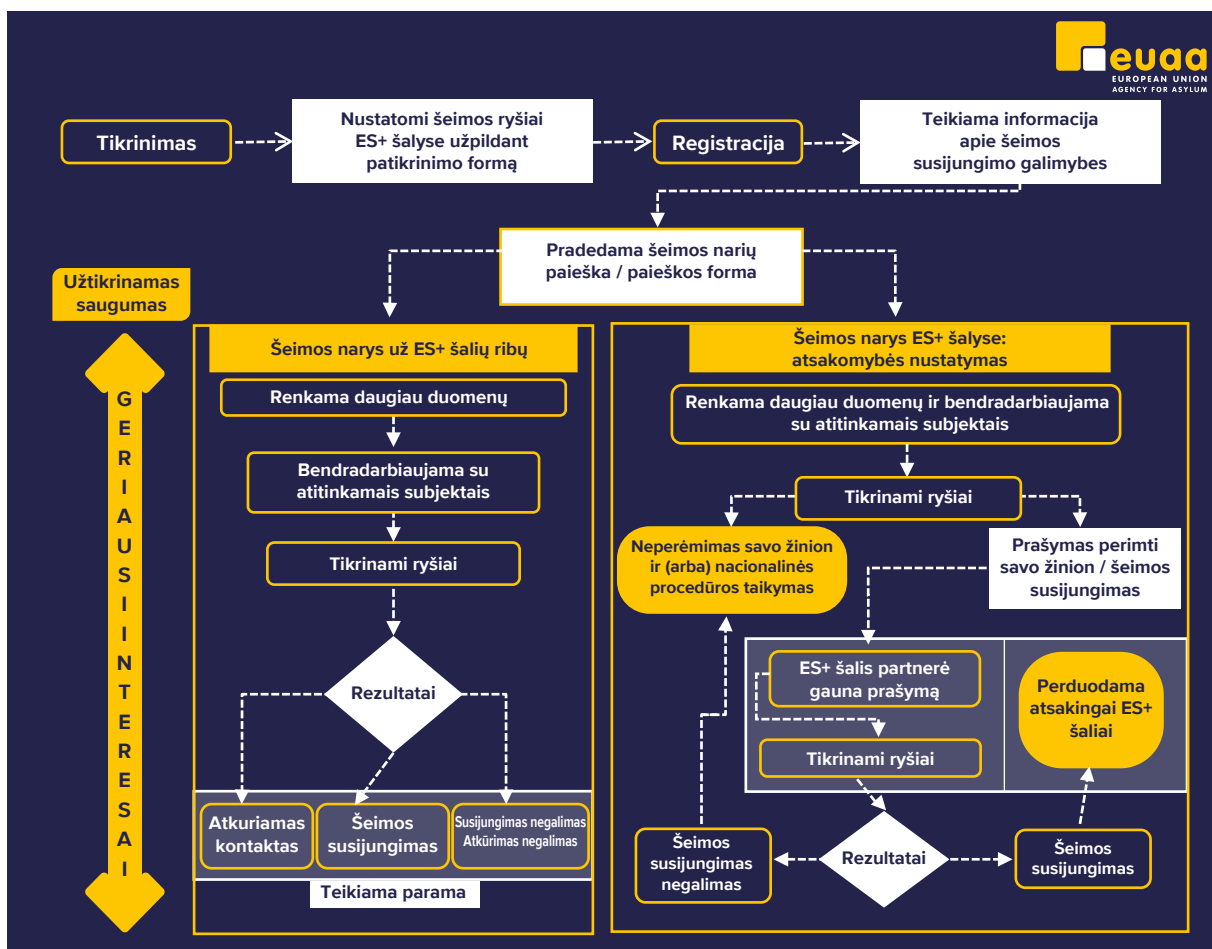

Laipsniškas šeimos narių paieškos procedūros organizavimas

Galimų prašytojo šeimos narių tapatybės nustatymas yra ES+ šalies institucijų pareiga. Todėl jos turėtų pasiteirauti apie prašytojo šeimos narių ar išlaikomų asmenų buvimą ES+ teritorijoje ir stengtis nustatyti jų buvimo vietą ir tapatybę. Šiuo atžvilgiu šeimos narių paieška yra nuolatinė. Pareigūnai, kurie bendrauja su prašytoju, yra atsakingi už šeimos narių paiešką, nepriklausomai nuo procedūros etapo, kol bus priimtas sprendimas dėl prašymo esmės.

Toliau pateikiama struktūrinė schema, kurioje parodyti pagrindiniai šeimos narių paieškos etapai nuo tikrinimo iki atsakomybės nustatymo.

4 paveikslas. Šeimos narių paieškos struktūrinė schema pagal PMVR

Toliau pateiktose nuoseklioje gairėse išvardyti visi proceso etapai, per kuriuose galima ieškoti šeimos narių. Gairėse paaiškinami galimi veiksmai, siekiant atlikti prašytojo šeimos narių paiešką. Kiekvienos dalies pabaigoje esančiuose langeliuose nurodyti pagrindiniai žingsniai, kurie gali padėti teikti pirmenybę bylai ir užtikrinti galimų šeimos ryšių nustatymą.

1. Tikrinimas

Kas vyksta tikrinimo etape, susijusiame su šeimos narių paieška?

- Informacija pateikiama sistemai EURODAC.
- Gaunama atitiktis sistemoje EURODAC su informacija apie asmenį, jei jos yra.
- Gaunamos atitiktys iš Šengeno informacinės sistemos ir Vizų informacinės sistemos, jei jų yra.
- Paaiškėja informacija apie pažeidžiamumą.
- Pradinė informacija apie šeimos narius renkama naudojant tikrinimo formą ⁽¹²⁾.

Atsižvelgiant į šeimos ryšių svarbą, prašytojų, kurie gali turėti šeimos narių ES+ šalių teritorijoje, tapatybė turėtų būti nustatyta kuo greičiau. Kalbant apie nelydimus vaikus, labai svarbu, kad būtų laikomasi procedūrinių garantijų ir kuo greičiau būtų paskirtas globėjas. Taip užtikrinama, kad pradedant procesą būtų tinkamai atsižvelgiama į vaiko saugumą.

Pagal Reglamentą (ES) 2024/1356 ⁽¹³⁾, trečiųjų šalių piliečiams, kurie neatitinkdami atvykimo sąlygų kirtę išorės sieną ir kurie pareiškė tarptautinės apsaugos prašymą per patikrinimus kertant sieną, arba tiems, kurie buvo išlaipinti po paieškos ir gelbėjimo operacijų, turėtų būti taikoma tikrinimo procedūra prieš nukreipiant juos vykdyti tinkamą procedūrą.

Tikrinimo tikslas – sustiprinti išorės sienas kertančių trečiųjų šalių piliečių kontrolę, nustatyti kiekvieno asmens tapatybę ir atitinkamose duomenų bazėse patikrinti jų duomenis, siekiant nustatyti, ar jie kelia grėsmę vidaus saugumui. Tikrinimo metu informacija apie asmenį pateikiama sistemai EURODAC. Jei asmens duomenys jau buvo užregistruoti sistemoje, gaunama atitiktis sistemoje EURODAC. Šiame etape taip pat galima gauti informaciją iš Vizų informacinės sistemos arba Šengeno informacinės sistemos. Be to, tikrinimas taip pat apima preliminarinius sveikatos ir pažeidžiamumo patikrinimus, todėl gali būti nustatyta priklausomumo atvejų. Taigi, tikrinimas padeda nukreipti asmenį vykdyti tinkamą procedūrą.

Duomenys apie šeimos narių buvimą ES+ šalyse

Tikrinimas nėra prieglobsčio procedūros dalis, tačiau renkant informaciją apie galimus šeimos narius jis gali padėti ankstyvajame etape nustatyti galimus prašytojo šeimos ryšius. Tikrinimo procedūrą vykdančios institucijos turėtų užpildyti tikrinimo formą. Pildydamos šią formą, institucijos turi nurodyti atitinkamo asmens pateiktą informaciją apie tai, ar jis turi šeimos narių, esančių kurios nors iš ES+ šalių teritorijoje.

⁽¹²⁾ Tikrinimo forma pagal 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos [reglamento \(ES\) 2024/1356](#), kuriuo nustatomas trečiųjų šalių piliečių tikrinimas prie išorės sienų ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 767/2008, (ES) 2017/2226, (ES) 2018/1240 ir (ES) 2019/817, 17 straipsnį (OL L, 2024/1356, 2024 5 22).

⁽¹³⁾ 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos [reglamentas \(ES\) 2024/1356](#), kuriuo nustatomas trečiųjų šalių piliečių tikrinimas prie išorės sienų ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 767/2008, (ES) 2017/2226, (ES) 2018/1240 ir (ES) 2019/817 (OL L, 2024/1356, 2024 5 22).

Skubus nukreipimas vykdyti tinkamą procedūrą

Jeigu asmuo teigia turįs šeimos narių ES+ šalių teritorijoje, atvejis turėtų būti nedelsiant perduotas atitinkamoms institucijoms, pavyzdžiui, institucijai, kuri registruos asmens prieglobsčio prašymą. Kai asmuo nukreipiamas vykdyti tinkamą procedūrą, labai svarbu **pažymėti visus atvejus, kai nustatomi galimi šeimos ryšiai**. Tai leis registracijos institucijai teikti pirmenybę prašytojų, kurie gali turėti šeimos narių ES+ šalių teritorijoje, atvejams.

Galimų šeimos ryšių nustatymas tikrinimo etape

- Paklauskite prašytojo (suaugusio asmens ar vaiko) apie jo šeimos narių buvimo vietą, visų pirma apie tų narių, kurie yra ES+ šalyse.
- Informuokite prašytoją apie galimybę susijungti su šeimos nariu ES+ šalyje.
- Užpildykite tikrinimo formą. Būtinai atsakykite į klausimus apie šeimos narių buvimą ES+ šalyse.
- Patikrinkite, ar atitinkamose duomenų bazėse yra informacijos apie šeimos narius (pavyzdžiui, ar į Šengeno informacinę sistemą buvo įtrauktas perspėjimas dėl ieškomų šeimos narių).
- Nukreipkite bylą į tinkamą procedūrą.

Geroji praktika. Pirmenybės teikimas tikrinimo metu

ES+ šalys gali nuspręsti pateikti šeimos narių paieškos formą visiems asmenims, kurie tikrinimo metu teigia turintys šeimos narių ES+ šalyse. Kai asmeniui pateikiama šeimos narių paieškos forma, jam turėtų būti suteikta informacija apie paieškos galimybes, kaip užpildyti formą ir kur bei kaip asmuo gali kreiptis pagalbos ją užpildyti. Todėl šeimos narių paieškos forma prašytojui gali būti pateikta jau prašymo pareiškimo etape.

2. Registracija

Kas vyksta registracijos etape, susijusiame su šeimos narių paieška?

- Tai atsakomybės nustatymo procedūros pradžia ir pradedamas skaičiuoti terminas.
- Šiame etape galimas ankstyvas galimų šeimos susijungimo atvejų nustatymas.
- Prašytojui pateikiama informacija, įskaitant informaciją apie PMVR.
- Vykdomas registracijos pokalbis, kuris gali būti derinamas su PMVR pokalbiu.
- Gali būti nustatyti atsakomybės rodikliai pagal PMVR.
- Prašytojui pateikiama šeimos narių paieškos forma, kai įmanoma, nebent ji buvo pateikta anksčiau.

Informuotumas apie terminus

Pagal Reglamentą (ES) 2024/1348 (PPR) ⁽¹⁴⁾, tarptautinės apsaugos prašymas turėtų būti užregistruotas per penkias dienas nuo jo pareiškimo. Atminkite, kad prašymo užregistravimo data yra atsakomybės nustatymo procedūros pradžios data šeimos susijungimo atvejais.

Pagal PPR 27 straipsnio 1 dalies a punktą, turi būti užregistruota ši informacija apie prašytoją:

- prašytojo vardas ir pavardė;
- gimimo data ir vieta;
- lytis;
- pilietybės arba faktas, kad prašytojas yra be pilietybės;
- ES+ šalyje esantys šeimos nariai arba išlaikomi asmenys (nelydimų vaikų atveju – taip pat broliai ir seserys arba giminaičiai) ⁽¹⁵⁾;
- bet kokia kita informacija, kuri gali būti svarbi nustatant atsakingą ES+ šalį.

Galimų prašytojo šeimos narių tapatybės nustatymas ES+ šalyse

Užpildžius registracijos formą arba papildžius bet kokias priemones, kurios buvo pradėtos taikyti tikrinimo etape, galima padėti nustatyti galimus šeimos ryšius. Registracijos etape prašytojo dar kartą reikėtų paklausti, ar jis turi šeimos narių arba išlaikomų asmenų, esančių bet kurios ES+ šalies teritorijoje. Jei taip, turėtų būti pateikta informacija apie galimybę sujungti šeimos narius pagal PMVR nuostatas. Taip pat reikėtų pateikti informaciją apie prašytojo teises ir pareigas. Jei įmanoma, šeimos narių paieškos forma prašytojui turėtų būti pateikta jau šiame etape, kad būtų lengviau teikti pirmenybę.

Informacijos apie prašytojo teises ir pareigas teikimas

Šiame etape labai svarbu teikti informaciją. Svarbu laikytis iniciatyvaus požiūrio ir paraginti prašytoją pateikti informaciją apie šeimos narius. Pagrindinius informacijos elementus pateikiant žodžiu ir suteikiant prašytojui galimybę užduoti klausimus, galima labai prisidėti prie pasitikėjimo stiprinimo ir užtikrinti, kad informacija būtų teisingai suprasta.

Prašytojas turėtų suprasti, kad jo pareiga yra pateikti visą informaciją apie šeimos narius ar išlaikomus asmenis, pateikti jo teiginius patvirtinančius įrodymus ir kad tiek prašytojas, tiek šeimos narys turi duoti sutikimą dėl susijungimo, jeigu jie nori susijungti. Jei prašytojas nenori susijungti su šeimos nariu, jis turėtų kuo greičiau apie tai informuoti institucijas. Net jei sutikimas jau buvo duotas, jį galima atšaukti.

Jei, nepaisant to, kad prašytojas buvo informuotas apie teisę susivienyti su šeimos nariu, jis sąmoningai nepateikia informacijos apie šeimos narius, persikelia ir prašo tarptautinės apsaugos kitoje ES+ šalyje, jis nebegalės prašyti, kad būtų taikomos PMVR nuostatos, susijusios su šeimos susijungimu.

⁽¹⁴⁾ 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos [reglamentas \(ES\) 2024/1348](#), kuriuo Sąjungoje nustatoma bendra tarptautinės apsaugos procedūra ir panaikinama Direktyva 2013/32/ES (OL L, 2024/1348, 2024 5 22).

⁽¹⁵⁾ PPD 27 straipsnio 1 dalies a punktas.

Prašytojas taip pat turėtų būti informuotas apie procedūros terminus. Jei institucijos yra nustačiusios konkrečius dokumentų pateikimo terminus, juos reikėtų paaiškinti.

Nelydimo vaiko atveju svarbu teikti informaciją vaikui suprantamu ir pagal jo amžių tinkamu būdu. Teikiant informaciją taip pat turėtų būti platinami atitinkami informaciniai lankstinukai. Be šių lankstinukų, galima naudoti, pavyzdžiui, laukiamuosiuose iškabintus plakatus, kuriuose paaiškinama šeimos susijungimo galimybė ir prašytojo pareiga pateikti informaciją apie šeimos narius.

Galimų šeimos narių paieškos atvejų nustatymas registracijos etape

Registruojantis pareigūnas turėtų:

- paklausti prašytojo arba, jei tai vaikas, vaiko ir atstovo apie šeimos narių buvimą, ypač ES+ šalyse, ir įrašyti jų atsakymą registracijos formoje;
- informuoti prašytoją apie galimybę susijungti su šeimos nariu ES+ šalyse;
- informuoti prašytoją apie galimybę prašyti šeimos narių paieškos formos ir ją gauti;
- informuoti prašytoją apie galimybę prašyti pagalbos pildant formą ir gauti teisinę konsultaciją;
- informuoti prašytoją apie jo teisę kreiptis pagalbos į organizacijas, kurios gali padėti atlikti jo šeimos narių paiešką;
- informuoti prašytoją, kaip pateikti dokumentus ir informaciją apie šeimos ryšius, ir nurodyti terminą, per kurį tai reikia padaryti;
- informuoti prašytoją apie informacijos nepateikimo pasekmes;
- informuoti prašytoją, kad ir prašytojas, ir šeimos narys turi raštu duoti sutikimą susijungti;
- kai prašytojas teigia turintis šeimos narių ES+ šalyse, nukreipiant pažymėti bylą, kad būtų lengviau ją identifikuoti ir jai teikti pirmenybę.

Galimybė surengti pokalbį pagal Prieglobsčio ir migracijos valdymo reglamentą

Priklausomai nuo to, kaip procedūra organizuojama jūsų šalyje, asmeninis pokalbis, skirtas atsakomybės kriterijams išsiaiškinti, gali būti surengtas registracijos etape arba vėliau, po nukreipimo į PMVR skyrių. Daugiau informacijos apie šeimos narių paiešką asmeninio pokalbio metu rasite skirsnyje „[Asmeninio pokalbio organizavimas](#)“.

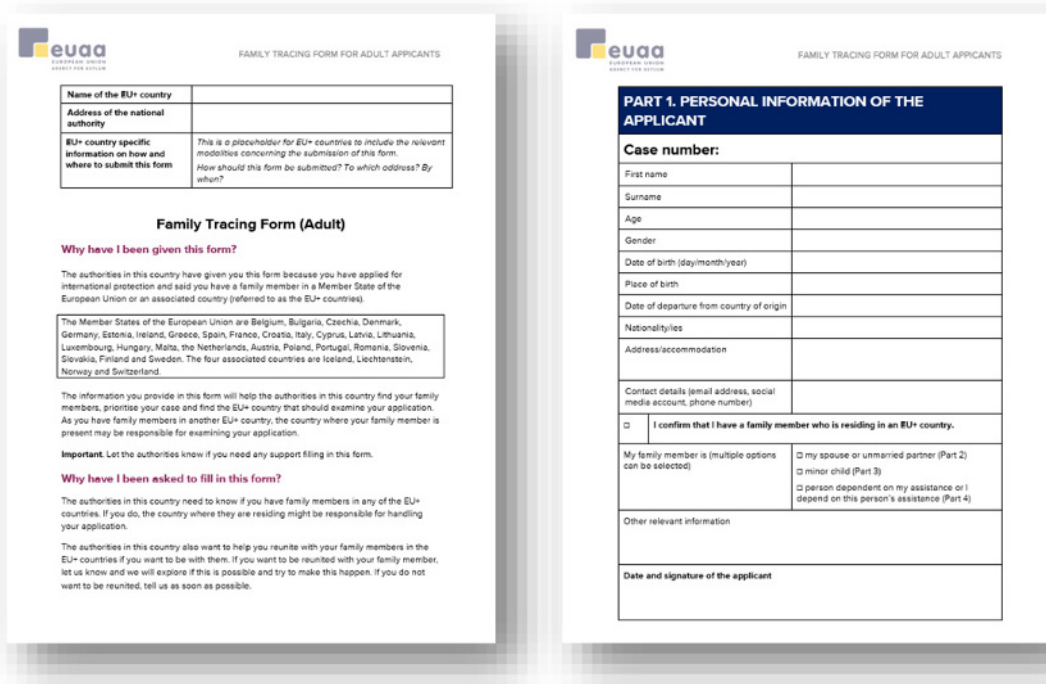

Šeimos narių paieškos forma

PMVR 22 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad prašytojas turi teisę prašyti šeimos narių paieškos formos ir ją gauti. EUAA parengė šią suaugusių asmenų ir nelydimų vaikų šeimos narių tapatybės nustatymo ir paieškos formą⁽¹⁶⁾.

Svarbu, kad net jeigu vaikas turi teisinį veiksnumą tam tikroje ES+ šalyje, formą visada užpildo vaiko atstovas arba globėjas. Vaiko teisinis veiksnumas reglamentuojamas nacionalinės teisės aktais, todėl vaikas gali turėti teisinį veiksnumą vienoje šalyje ir jo neturėti kitoje šalyje.

5 paveikslas. Šeimos narių paieškos forma. Suaugęs asmuo (viršelis ir formos 1 dalis)

The image shows two pages of the EUAA Family Tracing Form for Adult Applicants. The left page is the cover sheet, and the right page is Part 1: Personal Information of the Applicant.

Left Page (Cover Sheet):

- EUAA logo** and **FAMILY TRACING FORM FOR ADULT APPLICANTS** at the top.
- Name of the EU+ country** and **Address of the national authority** fields.
- EU+ country specific information on how and where to submit this form** section.
- Family Tracing Form (Adult)** title.
- Why have I been given this form?** section.
- Important:** Let the authorities know if you need any support filling in this form.
- Why have I been asked to fill in this form?** section.

Right Page (Part 1: Personal Information of the Applicant):

- EUAA logo** and **FAMILY TRACING FORM FOR ADULT APPLICANTS** at the top.
- PART 1. PERSONAL INFORMATION OF THE APPLICANT** title.
- Case number:** field.
- Personal details:** First name, Surname, Age, Gender, Date of birth (day/month/year), Place of birth, Date of departure from country of origin, Nationalities, Address/accommodation, Contact details (email address, social media account, phone number).
- Confirmation:** ☐ I confirm that I have a family member who is residing in an EU+ country.
- Family member selection:** ☐ My family member is (multiple options can be selected), ☐ my spouse or unmarried partner (Part 2), ☐ minor child (Part 3), ☐ person dependent on my assistance or I depend on this person's assistance (Part 4).
- Other relevant information** field.
- Date and signature of the applicant** field.

⁽¹⁶⁾ EUAA, [Šeimos narių paieškos forma. Suaugęs asmuo](#), 2025 m., ir EUAA, [Šeimos narių paieškos forma. Vaikas](#), 2025 m.

6 paveikslas. Šeimos narių paieškos forma. Nelydimi vaikai (viršelis ir formos 1 dalis)

euada EUROPEAN UNION ADVISORY ACTION
FAMILY TRACING FORM FOR UNACCOMPANIED CHILD APPLICANTS

Name of the EU+ country	
Address of the national authority	
EU+ country specific information on how and where to submit this form	This is a placeholder for EU+ countries to include the relevant modalities concerning the submission of this form. How should this form be submitted? To which address? By when?

Family Tracing Form (Child)

This form is to be filled in by the guardian/representative (1) of the child. The guardian/representative should read the form all the way through with the child and explain all the details.

Why have I been given this form?
You are in a foreign country and you are alone. You have applied for asylum and told someone that you have family members in a Member State of the European Union or an associated country (referred to as the EU+ countries).

The Member States of the European Union are Belgium, Bulgaria, Czechia, Denmark, Germany, Estonia, Ireland, Greece, Spain, France, Croatia, Italy, Cyprus, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Hungary, Malta, the Netherlands, Austria, Poland, Portugal, Romania, Slovenia, Slovakia, Finland and Sweden. The four associated countries are Iceland, Liechtenstein, Norway and Switzerland.

The authorities in this country want to help you find your family and be reunited with them again. That is why they are giving you this form to fill in. You need to tell the authorities in this country information about your family, such as who they are, where they live and how to contact them.

You do not have to fill out the form by yourself. A special helper, called a guardian, will help you. If you need more help, you can also ask other people, such as case officers, reception staff and legal advisors.

Why have I been asked to fill in this form?
The authorities in this country need to know if you have family members in any of the EU+ countries. If you do, the country where they live might be responsible for handing your application.

(1) In this form, in accordance with the legislative framework detailed in the KMAA, Practical Guide on Family Tracing, 2023, Section 'Terminology', the terms 'representative' and 'guardian' are used interchangeably.

euada EUROPEAN UNION ADVISORY ACTION
FAMILY TRACING FORM FOR UNACCOMPANIED CHILD APPLICANTS

PART 1. PERSONAL INFORMATION OF THE CHILD

Case number:

First name	
Surname	
Age	
Gender	
Date of birth (day/month/year)	
Place of birth	
Date of departure from country of origin	
Nationality/ies	
Address/accommodation	
Contact details (email address, social media account, phone number)	

Contact details of the guardian

First name	
Surname	
Phone number	
Email address	

☐ I confirm that I have a family member who is staying in an EU+ country.

My family member is (multiple options can be selected):

☐ my parent (mother or father) (Part 1)
☐ my sibling (brother or sister) (Part 2)
☐ my aunt or uncle (Part 3)
☐ my grandparent (grandmother or grandfather) (Part 4)
☐ other family relation (Part 5) (please specify):

Other relevant information:

Date and signature of the guardian/representative

Kokia yra šeimos narių paieškos formos paskirtis?

Formos paskirtis – užtikrinti, kad galimi prašytojo šeimos ryšiai būtų nustatyti ankstyvajame etape. Ši forma taip pat gali būti naudojama siekiant nustatyti prašytojo norą susijungti su šeimos nariu ir nurodyti prašytojui, kokių dokumentų ar įrodymų gali prireikti vėliau. Svarbu surinkti visus turimus dokumentus ir (arba) įrodymus apie šeimos ryšius, nes tai padeda surasti šeimos narį, jei prašytojas prarado su juo ryšį.

Kada prašytojas turėtų gauti formą?

Forma prašytojui turėtų būti pateikta kuo greičiau, geriausia prašymo pareiškimo arba registracijos metu, tačiau bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per asmeninį pokalbį. Forma gali būti pateikta prašytojui bet kuriuo metu, kai nustatoma, kad jis gali turėti galimų šeimos ryšių ES+ šalyje. Bet kuriuo atveju ji turėtų būti pateikta per pagrįstą laikotarpį iki prašymo perimti savo žinion išsiuntimo termino pabaigos.

Geroji praktika. Formos pateikimas prieš registraciją

Geriausia praktika būtų pateikti formą prieš registruojant prašymą arba jo registracijos metu. Jei tikrinimo etape asmuo jau nurodė, kad turi šeimos narių ES+ teritorijoje, informacija iš tikrinimo formos jau gali būti paimta ir įtraukta į šeimos narių paieškos formą. Šiuo atveju prašytojui turėtų būti suteikta galimybė patikrinti, patvirtinti ar ištaisyti informaciją arba ją papildyti.

Kas turėtų užpildyti formą?

Formą turėtų užpildyti tarptautinės apsaugos prašytojai, turintys šeimos narių ES+ šalyse, jei manoma, kad jie gali ją suprasti ir užpildyti. Priešingu atveju institucija turėtų teikti pagalbą, kad prašytojas galėtų įgyvendinti savo teises ir pareigas, ypač atsižvelgdama į jo pažeidžiamumą ar specialiuosius procedūrinius poreikius. Prašytojai turėtų būti informuojami apie tai, kaip jie gali prašyti pagalbos pildant formą. Jei prašytojas yra nelydimas vaikas, formą turėtų užpildyti jo globėjas arba atstovas.

Kokia informacija apie formą turėtų būti pateikta prašytojui?

Prašytojas turėtų būti informuotas apie galimybę susijungti su šeimos nariu, kad jo prašymą galėtų nagrinėti ES+ šalis, kurioje yra šeimos narys.

ES+ šalys turėtų pateikti konkrečią informaciją apie tai, kaip pateikti formą, pavyzdžiui, el. paštu, paštu ar asmeniškai, kur ir iki kada ją reikia pateikti, jei šalyje nustatytas konkretus terminas.

Jie taip pat turėtų būti informuojami apie formos paskirtį, kaip ją užpildyti ir kokios organizacijos gali padėti jiems procedūros metu, ypač jei norėtų prašyti paieškos organizacijų pagalbos. Prašytojas taip pat turėtų būti informuotas apie savo pareigas. Tai visų pirma apima pareigą informuoti institucijas apie šeimos narių buvimo vietą ES+ teritorijoje, pareigą bendradarbiauti su institucijomis ir pareigą likti ES+ šalyje, kurioje vykdoma atsakomybės nustatymo procedūra, kol bus nustatyta atsakinga ES+ šalis.

Prašytojas turėtų būti informuotas, kad formoje būtina pateikti informaciją, net jei jis nenori susijungti su šeimos nariu. Jo noras susijungti su šeimos nariu įrašomas į formą, o jei jis to nenori, institucijos nesiims jokių tolesnių veiksmų. Oficialaus prašytojo sutikimo dėl susijungimo bus prašoma kitoje formoje. Prašytojas turėtų būti informuotas, kad jis gali prašyti taikyti šeimos kriterijus tik toje šalyje, kurioje jo prašymas užregistruotas pirmą kartą.

Kokią pagalbą galima gauti pildant šeimos narių paieškos formą?

ES+ šalys turėtų pateikti konkrečią informaciją apie visus asmenis, organizacijas ar subjektus, kurie gali padėti prašytojui užpildyti formą.

Už registraciją atsakingos institucijos, pavyzdžiui, policija arba sienos apsaugos pareigūnai, gali padėti prašytojui. Vaiko atveju globėjas turėtų padėti vaikui. Šiame etape galima pasitelkti teisės patarėjus arba konsultantus, kurie padėtų prašytojui užpildyti formą arba padėtų ieškoti šeimos narių, jei to prašo prašytojas. Asmeninį pokalbį vedantys prašymus nagrinėjantys pareigūnai taip pat gali padėti prašytojui užpildyti formą arba ją naudoti kaip pokalbio pagrindą. Jei prašytojas turi specialiųjų procedūrinių poreikių, jie turėtų būti nustatyti ir turi būti tenkinami.

Kokią informaciją galima rasti šeimos narių paieškos formoje?

Suaugusiems asmenims skirtoje šeimos narių paieškos formoje pateikiama toliau nurodyta informacija.

- Bendra informacija apie formos paskirtį, kokia informacija renkama ir kodėl.
- 1 dalis. Prašytojo asmens duomenys (tai gali būti informacija iš registracijos arba tikrinimo formos).
- 2–3 dalys. Informacija apie ES+ šalių teritorijoje esančius šeimos narius (sutuoktinį arba nesusituokusį partnerį, nepilnametį vaiką).
 - Šeimos nario asmens duomenys.
 - Šeimos nario kontaktiniai duomenys.
 - Šeimos nario teisinis / gyventojų statusas.
 - Bylos numeris.
 - Bet koks šeimos nario identifikacinis numeris, jei toks yra.
 - Ar yra noras susijungti. Tai neturi būti painiojama su oficialiu rašytiniu sutikimu susijungti.
 - Bet koks šeimos nario pažeidžiamumas arba konkrečios sąlygos, apie kurias turėtų žinoti šalies institucijos.
- 4 dalis. Informacija apie išlaikomus asmenis.
 - Ryšys su tuo asmeniu
 - Kas yra priklausomas nuo asmens priežiūros: prašytojas ar šeimos narys?
 - Asmens duomenys.
 - Priklausomybės ryšio rūšis.
 - Šeimos nario kontaktiniai duomenys.
 - Šeimos nario teisinis / gyventojų statusas.
 - Bylos numeris.
 - Bet koks šeimos nario identifikacinis numeris, jei toks yra.
 - Ar yra noras susijungti (tai neturi būti painiojama su oficialiu rašytiniu sutikimu susijungti).
 - Kada ir kur jie paskutinį kartą bendravo, pavyzdžiui, asmeniškai, telefonu ar kitu būdu.
 - Ar jau imtasi kokių nors paieškos veiksmų.
 - Bet kokie įrodymai, kuriuos jie gali pateikti, siekdami įrodyti ryšį.
- 5 dalis. Giminės medis (neprivaloma).
 - Prašytojas gali nubraižyti giminės medį. Čia taip pat galima nurodyti šeimos narius arba giminaičius, gyvenančius ne ES+ šalyse.

Nelydimiems vaikams skirta šeimos narių paieškos forma yra panašios struktūros ir joje prašoma pateikti panašią informaciją, kaip nurodyta toliau.

- Bendra informacija apie formos paskirtį, kokia informacija renkama ir kodėl.
- 1 dalis. Vaiko asmens duomenys. Tai gali būti informacija iš registracijos formos ir globėjo arba atstovo asmens duomenys.
- 2–5 dalys. Informacija apie ES+ šalių teritorijoje esančius šeimos narius (vienas iš tėvų, brolis ar sesuo, giminaitis, kitas asmuo).
 - Šeimos nario, brolio ar sesers, giminaičio arba kito asmens asmens duomenys.
 - Šeimos nario, brolio ar sesers, giminaičio arba kito asmens kontaktiniai duomenys.
 - Šeimos nario, brolio ar sesers, giminaičio arba kito asmens teisinis / gyventojų statusas.
 - Bylos numeris.
 - Bet koks šeimos nario, brolio ar sesers, giminaičio arba kito asmens identifikacinis numeris, jei yra.
 - Ar yra noras susijungti.
 - Kada ir kur jie paskutinį kartą bendravo, pavyzdžiui, asmeniškai, telefonu ar kitu būdu.
 - Ar jau imtasi kokių nors paieškos veiksmų.
- 6 dalis. Giminės medis.
 - Prašytojas gali nupiešti giminės medį. Čia taip pat galima nurodyti šeimos narius arba giminaičius, gyvenančius ne ES+ šalyse.

Kaip šeimos narių paieškos forma naudojama šeimos susijungimo procedūroje?

Šeimos narių paieškos forma padeda teikti pirmenybę tais atvejais, kai prašytojai turi šeimos narių ES+ šalyse. Ji suteikia institucijoms galimybę ankstyvajame etape gauti pagrindinę informaciją apie galimus šeimos ryšius ir pradėti procedūrą.

Šeimos narių paieškos forma padeda pokalbio vedėjui išnagrinėti prašytojo šeimos ryšius ES+ šalyse. Pokalbio vedėjas gali naudoti šią formą ir užduoti konkrečius klausimus apie šeimos narius. Tai gali padėti nustatyti asmens buvimo vietą arba nustatyti jo tapatybę kitoje ES+ šalyje, suprasti jo santykius, šeimos nario arba išlaikomo asmens padėtį. Tai taip pat gali padėti prašymus nagrinėjantiems pareigūnams suprasti, kokią kitą informaciją reikėtų gauti iš prašytojo.

Šeimos narių paieškos forma taip pat gali padėti prašytojui suprasti, kokią informaciją ir kodėl reikia pateikti institucijoms. Jei prašytojas nepalaiko ryšių su šeimos nariu, šeimos narių paieškos forma gali padėti nustatyti šeimos nario buvimo vietą ir tapatybę remiantis prašytojo pateikta informacija.

Užpildyta forma taip pat gali būti naudojama siunčiant prašymą pateikti informaciją apie šeimos narį, kad būtų galima nustatyti jo buvimo vietą, tapatybę ir patikrinti, ar jis yra ES+ šalyje.

Jei formoje prašytojas nurodė, kad nenori susijungti su šeimos nariu, joje pateikta informacija nebus naudojama ir jokių tolesnių veiksmų nebus imtasi.

3. Nukreipimas į PMVR skyrių

Kas vyksta nukreipimo etape, susijusiame su šeimos narių paieška?

- Šiame etape yra galimybė anksti nustatyti galimus šeimos susijungimo atvejus.
- Šiame etape pažymimi pirmenybės tvarka nagrinėtini atvejai, pavyzdžiui, prašytojai, turintys šeimos narių ES+ teritorijoje, kuo greičiau nukreipiami į PMVR skyrių.
- Dokumentai teikiami PMVR skyriui.

Užregistravus tarptautinės apsaugos prašymą ir nustačius galimus šeimos ryšius (arba kitus kitos ES+ šalies atsakomybės požymius), byla turėtų būti nedelsiant perduota PMVR skyriui, kad šis imtųsi tolesnių veiksmų.

Siekiant užtikrinti galimų šeimos susijungimo atvejų nustatymą ir pirmenybės jiems teikimą svarbu šias bylas pažymėti.

Aspektai, susiję su diskrecinėmis išlygomis ir „reikšmingais ryšiais“

Prieš siųsdamas bylą, registracijos pareigūnas gali konsultuotis su PMVR skyriumi dėl galimo diskrecinės išlygos taikymo. Taip gali būti tais atvejais, kai prašytojas teigia turintis „reikšmingų ryšių“ su asmeniu kitoje ES+ šalyje arba ES+ šalyje, kurioje pareikštas prašymas. Priklausomai nuo praktikos, kai kurios ES+ šalys gali turėti vidaus gaires dėl diskrecinės išlygos taikymo arba nuspręsti parengti vidaus pagrindinius principus dėl „reikšmingų ryšių“ pagal PMVR 35 straipsnį. Geriausias būdas išnagrinėti bet kokias diskrecinių išlygų taikymo priežastis yra asmeninis (PMVR) pokalbis su prašytoju.

Galimų šeimos susijungimo atvejų nustatymas nukreipimo etape

Siekiant užtikrinti veiksmingą ir efektyvų atvejo nagrinėjimą, už nukreipimą į PMVR skyrių atsakingas pareigūnas turėtų:

- kuo greičiau perduoti bylą (nelaukti, kol bus surinkta visa informacija);
- pažymėti, kad tai yra galimas šeimos susijungimo atvejis;
- pažymėti, ar atvejis susijęs su nelydimu nepilnamečiu;
- aiškiai nurodyti, kad atvejui teikiama pirmenybė;
- įtraukti visus turimus prašytojo dokumentus;
- pažymėti, ar vis dar reikia surinkti informaciją apie kokius nors dokumentus arba kitus tiesioginių ar netiesioginių įrodymų elementus, nurodant, kada ir kas turi tai padaryti;
- nurodyti bet kokią nustatytą prašytojo pažeidžiamumą;

- pridėti šeimos narių paieškos formą, jei yra;
- pažymėti bet kokią informaciją apie galimus požymius, kad kita ES+ šalis gali būti atsakinga.

4. Atsakomybės nustatymas

Kas vyksta atsakomybės nustatymo etape, susijusiame su šeimos narių paieška?

- Šiame etape taikomas pirmenybės teikimo reikalavimas.
- Prašymas turėtų būti išsiųstas ne vėliau kaip per du mėnesius nuo prašymo užregistravimo dienos.
- Atliekama turimų įrodymų peržiūra.
- Vedamas asmeninis (PMVR) pokalbis, jei jis nebuvo surengtas anksčiau.
- Surenkami dokumentai ir, jei taikoma, atliekamas geriausių vaiko interesų vertinimas.
- Susisiekiama su prašytoju arba vaiko atstovu dėl dokumentų, sutikimo arba papildomos informacijos.
- Jei reikia, išsiunčiamas prašymas pateikti informaciją ir paimamas arba gaunamas atsakymas.
- Prašymas perimti savo žinion siunčiamas ES+ šaliai, kurioje yra nelydimo vaiko šeimos narys, brolis ar sesuo arba giminitis arba kurioje yra prašytojo šeimos narys.
- Gaunamas atsakymas į prašymą perimti savo žinion.
- Nustatoma atsakinga ES+ šalis.

Tikrinimo atvejai pagal pirmenybę

Perdavus bylą PMVR skyriui, reikia užtikrinti, kad ji būtų priskirta pirmenybės tvarka nagrinėjamoms byloms ir paskirta už tokių bylų nagrinėjimą atsakingam prašymus nagrinėjančiam pareigūnui. Taip užtikrinama, kad byla būtų nagrinėjama pirmenybės tvarka ir nedelsiant išnagrinėta.

PMVR skyrius gali gauti kelias bylas, kurioms reikia teikti pirmenybę. Jei pirmenybės tvarka nagrinėtinų bylų yra per daug, palyginti su visų bylų skaičiumi, arba nėra pakankamai prašymus nagrinėjančių pareigūnų, reikėtų nustatyti, kurias bylas iš tų, kurioms teiktina pirmenybė, reikia nagrinėti pirmiausia. Šis sprendimas gali būti grindžiamas asmens specialiaisiais poreikiais, bylos pobūdžiu, procedūroje reikalingais veiksmais ar kitais veiksniais, kaip nustatyta skyriaus vidaus gairėse.

Peržiūrėti turimą informaciją

Šeimos susijungimo atvejais byla gali būti neišsami ir gali prireikti daugiau informacijos. Siekiant nustatyti tolesnius veiksmus, reikėtų įvertinti bylos išsamumą.

Kontrolinis sąrašas gautos bylos medžiagos išsamumui patikrinti**Prašytojo asmens duomenys**

- ☐ Byloje yra prašytojo asmens duomenys.
- ☐ Asmens duomenų informacija yra aiškiai identifikuojama.
- ☐ Yra prašytojo kontaktiniai duomenys.
- ☐ Yra asmens tapatybę ir (arba) amžių įrodantis dokumentas.

Šeimos nario asmens duomenys

- ☐ Yra šeimos nario asmens dokumentas ar bet koks kitas dokumentas.
- ☐ Yra šeimos nario kontaktiniai duomenys.

Informacija apie šeimos ryšius ir tapatybę

- ☐ Buvo užpildyta ir yra pateikta šeimos narių paieškos forma.
- ☐ Yra prašytojo pareiškimai apie asmenų šeimos ryšius ir informacija apie jų santykius.

Įrodymai, susiję su šeimos ryšiais

- ☐ Šeimos ryšį patvirtinantys dokumentai, pavyzdžiui, gimimo liudijimas, šeimos knyga, pasas (pavyzdžiui, kuriame matomas šeimos nario vardas ir pavardė), kiti.
- ☐ Yra netiesioginių įrodymų, pavyzdžiui, prašytojo arba šeimos nario pareiškimų.
- ☐ Yra ES+ šalies įrašai arba šeimos nario nuotrauka.
- ☐ Prašytojo dokumentai išversti arba į ES+ šalies, kurioje prašytojas užregistruoja prašymą, nacionalinę kalbą, arba į anglų kalbą.

Sutikimas arba, vaiko atveju, noras

- ☐ Noras susijungti patvirtintas asmens sutikimu.

Priklausomumo atveju

- ☐ Informacija apie priklausomumo pobūdį.
- ☐ Yra medicinos dokumentai (išversti).
- ☐ Pateikta informacija, kodėl jie buvo išskirti.
- ☐ Pateikta informacija apie tai, kas yra išlaikomas asmuo.
- ☐ Pateikta informacija apie tai, kaip kitas asmuo rūpinsis išlaikomu asmeniu.

Jei prašytojas yra nelydimas vaikas

- ☐ Nurodyti, ar kilo abejonių dėl asmens amžiaus, pavyzdžiui, bet kokią svarbią informaciją apie jo amžių, įskaitant tai, ar buvo atliktas amžiaus nustatymas.

- ☐ Informacija, gauta atlikus tikrinimą: ar yra informacijos apie amžių arba ar yra informacijos apie tai, ar dėl amžiaus kilo abejonių
- ☐ Jei buvo atliktas amžiaus nustatymas, yra informacija apie taikytą metodą (medicinos, pareiškimų arba dokumentų).
- ☐ Informacija apie geriausių interesų vertinimą (jame taip pat gali būti pateikta paieškai svarbi informacija).
- ☐ Yra vaiko giminės medis.
- ☐ Yra paaiškinimas apie giminaičio gebėjimą rūpintis vaiku.
- ☐ Yra vaiko nuomonė ir patvirtintas jo noras susijungti su tėvais, broliais ar seserimis arba giminaičiais.
- ☐ Yra informacija apie specialiuosius vaiko poreikius.

Tolesnių veiksmų nustatymas

Jei atliekant vertinimą padaroma išvada, kad informacija nėra išsami, prašymą nagrinėjantis pareigūnas:

- surengia asmeninį pokalbį su prašytoju ir jo globėju, jei tai dar nepadaryta;
- surengia papildomą pokalbį, kad išsklaidytų abejones arba surinktų daugiau informacijos;
- susisiekiama su vaiko atstovu, kad surinktų daugiau informacijos;
- padeda prašytojui pasinaudoti paieškos paslaugomis;
- prašo informacijos iš ES+ šalies, kurioje yra prašytojo šeimos narys, arba prašo informacijos konkrečiai apie šeimos narį.

Asmeninio pokalbio organizavimas (Prieglobsčio ir migracijos valdymo reglamentas)

ES+ šalies institucijos turi surengti asmeninį pokalbį su prašytoju pagal PMVR 22 straipsnį.

Asmeninio pokalbio tikslas – padėti nuspręsti, kuri ES+ šalis yra atsakinga už asmens tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą. Asmeninis pokalbis taip pat turėtų padėti prašytojui suprasti informaciją, kuri buvo pateikta raštu kaip bendroji informacinė medžiaga. Ši medžiaga prašytojui pateikiama kuo greičiau, bet ne vėliau kaip registracijos etape. Pokalbis taip pat turėtų padėti prašytojui suprasti atsakingos ES+ šalies nustatymo procedūrą, įskaitant jo teises ir pareigas bei pareigų nevykdymo pasekmes.

Pokalbio organizavimo praktika

Priklausomai nuo vidaus procesų, įvairiose ES+ šalyse pokalbis gali vykti skirtingais procedūriniais etapais ir įvairiais būdais. Kai kurios ES+ šalys registraciją derina su PMVR pokalbiu arba pateikia klausimyną, kad ankstyvajame etape nustatytų galimus ES+ šalies atsakomybės rodiklius. Kai kurios ES+ šalys savo bylų valdymo priemonėje turi įdiegtą pokalbio formą, kurioje daugiausia dėmesio skiriama klausimams, susijusiems su šeimos narių tapatybės nustatymu. Kitos ES+ šalys surengia konkretų pokalbį netrukus po to, kai byla perduodama PMVR skyriui.

Turėtų būti surengtas PMVR pokalbis su prašytoju, o nelydimo vaiko atveju – su atstovu, jei tai nebuvo padaryta iki bylos perdavimo. Šis pokalbis turėtų būti surengtas kuo greičiau ir prieš pateikiant prašymą perimti savo žinion, kad būtų nustatyti galimi šeimos ryšiai kitoje ES+ šalyje. Pokalbis gali būti grindžiamas prašytojo užpildyta šeimos narių paieškos forma. Pokalbio vedėjas gali toliau tirti prašytojo šeimos ryšius. Apie tai, kokią informaciją reikėtų pateikti kartu su forma, galite sužinoti skirsnyje apie [šeimos narių paieškos formą](#).

Atsižvelgiant į pareigą atvejui teikti pirmenybę, asmeninį pokalbį geriausia surengti kuo greičiau, kai tik nustatomi galimi šeimos ryšiai. Per asmeninį pokalbį turėtų būti nagrinėjami prašytojo šeimos ryšiai su asmeniu ES+ šalyje arba išlaikomu asmeniu ir daugiausia dėmesio skiriama sritims, aptartoms šeimos narių paieškos formoje. Tai susiję su asmens padėtimi ir jo santykiais su šeimos nariu ar išlaikomu asmeniu, o vaiko atveju – su jo santykiais su vienu iš tėvų, broliu ir (arba) seserimi arba giminaičiais. Tokiais atvejais visada turėtų būti atliekamas geriausių vaiko interesų vertinimas.

Pokalbis taip pat gali padėti suteikti prašytojui informacijos apie šeimos susijungimo galimybes (jei tai dar nepadaryta). Juo stiprinamas prašytojo ir institucijų tarpusavio pasitikėjimas. Taip per pokalbį prašytojas skatinamas pateikti visą svarbią informaciją ar dokumentus, net jei jie bus prieinami vėliau procedūros metu, ir informuojamas apie atitinkamus terminus tokiai informacijai ar dokumentams pateikti.

Praktiniai patarimai, kaip nustatyti ir nagrinėti priklausomumo atvejus

Priklausomumo atvejus turi nuodugniai ištirti parengti darbuotojai, turintys reikiamą kompetenciją ir įgūdžius. Išsamus pokalbis su asmeniu yra geriausias būdas ištirti priklausomumo pobūdį ir įvertinti asmens gebėjimą pasirūpinti išlaikomu asmeniu.

Jei nustatoma, kad (suaugęs) **prašytojas** yra **pažeidžiamoje padėtyje**, svarbu, kad jis būtų informuotas apie teisę susijungti arba būti paliktam kartu su savo vaiku, broliu ir (arba) seserimi arba vienu iš tėvų, jei jis priklauso nuo jų pagalbos. Jis gali užpildyti šeimos narių paieškos formą (4 dalis) ir nurodyti priklausomumo priežastį bei asmenį, kuris gali jam pagelbėti.

Jei **prašytojas nėra pažeidžiamoje padėtyje**, jo visada reikėtų paklausti, ar jis turi vaiką, tėvą ar brolių ir (arba) seserį, kurie yra pažeidžiamoje padėtyje ir priklauso nuo prašytojo priežiūros. Jis turėtų būti informuojamas apie galimybę susijungti arba būti paliktam kartu su išlaikomu asmeniu.

Asmeninio pokalbio metu reikėtų išsiaiškinti prašytojo šeimos ryšius, įskaitant tai, ar jis turi suaugusių vaikų, tėvų ar brolių ir (arba) seserų ES+ šalyse, ir ar yra kokių nors galimų priklausomybės ryšių. Dėl galimų pokalbio metu aptartinių sričių žr. langelį [Aspektai, susiję su šeimos ryšiais, kuriuos reikia aptarti per asmeninį pokalbį](#).

Praktiniai patarimai, kaip nustatyti galimas diskrecines išlygas

Prašytojas visada turėtų būti informuotas apie tai, kad ES+ šalys gali taikyti diskrecines išlygas, jei yra įtikinamų priežasčių tai padaryti. Jį reikėtų informuoti apie galimybę išnagrinėti jo prašymą šalyje, kurioje jis užregistravo savo prašymą, arba susijungti su šeimos nariu kitoje ES+ šalyje. Taip gali būti net tuo atveju, jei asmuo, susijęs šeimos ryšiais, neatitinka šeimos nario apibrėžties pagal PMVR.

Per pokalbį su prašytoju prašymus nagrinėjantys pareigūnai visada turėtų užduoti klausimų, kad išsiaiškintų, ar yra kokių nors sąlygų, dėl kurių galėtų būti taikomos diskrecinės išlygos. Net jei tarptautinės apsaugos prašytojas nenurodė turintis šeimos narių ES+ šalyse, asmeninio pokalbio metu naudinga pasiteirauti, ar prašytojas turi asmenų, susijusių šeimos ryšiais, ES+ šalyse, ir išsiaiškinti galimus priklausomybės ryšius arba humanitarines priežastis, kurios gali būti taikomos jo atveju. Visais atvejais galima ištirti reikšmingus prašytojo šeimos ryšius su asmeniu ES+ šalyje ir galimus priklausomybės ryšius.

Dėl galimų pokalbio metu aptartinių sričių žr. langelį [Aspektai, susiję su šeimos ryšiais, kuriuos reikia aptarti per asmeninį pokalbį](#).

Aspektai, susiję su šeimos ryšiais, kuriuos reikia aptarti per asmeninį pokalbį

Svarbu, kad pokalbio vedėjas savo iniciatyva užduotų klausimų, susijusių su asmens individualia padėtimi. Toliau pateiktais punktais primenami klausimai, kuriuos, atsižvelgiant į prašytojo aplinkybes, gali tekti išnagrinėti, kad būtų surinkta informacija, reikalinga atsakomybei nustatyti. Pokalbio vedėjas pats turi aprėpti toliau nurodytas temas, kiekvienu atveju formuluodamas klausimus tinkamiausiu būdu.

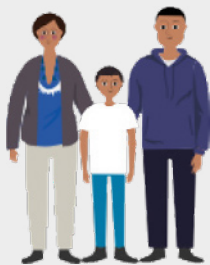
Šie aspektai papildo informaciją, kuri renkama naudojant šeimos narių paieškos formą. Pokalbio vedėjas turėtų remtis iš kitų šaltinių jau gauta informacija.

Asmeninė prašytojo padėtis

- ☐ Ar prašytojas yra nelydimas vaikas?
- ☐ Ar prašytojas yra pažeidžiamas arba turi kokių nors specialiųjų poreikių?
- ☐ Ar prašytojas yra priklausomas nuo kito asmens priežiūros? Jeigu taip, koku būdu?
- ☐ Ar prašytojas gali pagrįsti savo pareiškimus dokumentais ar kita svarbia informacija?

Galimi prašytojo šeimos ryšiai. Sutuoktinis arba nesusituokęs partneris

- ☐ Ar prašytojas užpildė šeimos narių paieškos formą? Jei ne, reikėtų pateikti formą.
- ☐ Ar asmuo turi šeimos narių kurioje nors ES+ šalyje?
- ☐ Kokie yra šeimos nario asmens duomenys?
- ☐ Kurioje ES+ šalyje gyvena šeimos narys?
- ☐ Koks yra šeimos nario gyventojų statusas ES+ šalyje?
- ☐ Kur ir kada buvo užmegzti santykiai? Jei atitinkamas šeimos narys yra prašytojo sutuoktinis, kada, kur ir kaip jie susituokė?
- ☐ Ar prašytojas gali pagrįsti ryšį kokiais nors įrodymais?
- ☐ Ar prašytojas palaiko ryšį su šeimos nariu? Jeigu taip, kaip dažnai?
- ☐ Kokie yra šeimos nario kontaktiniai duomenys?
- ☐ Jei jie prarado ryšį, kada ir kaip tai įvyko?
- ☐ Kada ir kaip jie išsiskyrė?
- ☐ Ar asmuo anksčiau naudojosi paieškos organizacijų paslaugomis?
- ☐ Ar prašytojas nori susijungti su savo sutuoktiniu?

Galimi prašytojo šeimos ryšiai. Priklausomumas***Jei prašytojas yra išlaikomas asmuo***

- ☐ Koks yra priklausomumo pobūdis?
- ☐ Kaip asmenys susiję?
- ☐ Koks jų santykių pobūdis?
- ☐ Kaip vaikas, brolis ar sesuo arba vienas iš tėvų gali pasirūpinti prašytoju?
- ☐ Kaip anksčiau vaikas, brolis ar sesuo arba vienas iš tėvų rūpinosi prašytoju?

Jei prašytojas yra asmuo, prižiūrintis išlaikomą asmenį

- ☐ Koks yra priklausomumo pobūdis?
- ☐ Kaip asmenys susiję?
- ☐ Koks jų santykių pobūdis?
- ☐ Kaip prašytojas gali pasirūpinti išlaikomu asmeniu?
- ☐ Kaip prašytojas anksčiau rūpinosi išlaikomu asmeniu, pavyzdžiui, kilmės ar tranzito šalyje?

Jei nustatomas priklausomumo ryšys

- ☐ Ar prašytojas gali pagrįsti santykius kokiais nors įrodymais, pavyzdžiui, medicinos dokumentais, psichologinėmis ar socialinėmis ataskaitomis?
- ☐ Ar asmuo norėtų susijungti?

Galimi prašytojo šeimos ryšiai. Vaikas

- ☐ Ar vaikas turi šeimos narių, brolių ar seserų arba giminaičių kurioje nors ES+ šalyje?
- ☐ Kur gyvena šeimos narys, brolis ar sesuo arba giminaitis?
- ☐ Kaip dažnai jie bendrauja?
- ☐ Kaip jie palaiko ryšį?
- ☐ Koks yra šeimos nario, brolio ar sesers arba giminaičio statusas ES+ šalyje?
- ☐ Koks jų santykių pobūdis? Kiek jie yra artimi?
- ☐ Kokie buvo jų santykiai kilmės arba tranzito šalyje?
- ☐ Kokia vaiko nuomonė apie galimą šeimos susijungimą?
- ☐ Ar vaikas nori susijungti su šeimos nariu, broliu ar seserimi arba giminaičiu?
- ☐ Ar yra kokių nors patvirtinamųjų dokumentų, susijusių su vaiko amžiumi?

Prašymų pateikti informaciją siuntimas, siekiant surasti šeimos narius ar išlaikomus asmenis ir nustatyti jų tapatybę

Jei prašymus nagrinėjantis pareigūnas nusprendžia išsiųsti informacijos prašymą ES+ šaliai, kurioje yra prašytojo šeimos narys arba išlaikomas asmuo, nelydimų nepilnamečių ir išlaikomų asmenų atveju turėtų būti naudojama tinkama forma ir tinkama el. pašto tema. Tai padės prašomajai ES+ šaliai nustatyti šiuos atvejus ir teikti pirmenybę šiems informacijos prašymams. Šiuos atvejus vertėtų pažymėti kaip skubius, ypač temos eilutėje, kad būtų lengviau šiems prašymams teikti pirmenybę.

Dėl prašymo pateikti informaciją siuntimo kitai ES+ šaliai neturėtų būti vilkinami jokie kiti veiksmai, kurių gali imtis prašančioji ES+ šalis, siekdama nustatyti šeimos narių ar giminaičių tapatybę. Visi tokie veiksmai turėtų būti atliekami lygiagrečiai, laukiant prašomosios ES+ šalies atsakymo.

Informacijos prašymams tenka labai svarbus vaidmuo ieškant šeimos narių ar išlaikomų asmenų ir nustatant jų tapatybę. Todėl svarbu, kad šie prašymai būtų išnagrinėti ir į juos būtų atsakyta laiku. Gavusi prašymą pateikti informaciją, prašomoji ES+ šalis turėtų teikti pirmenybę su šeimomis susijusiems atvejams. Ji turėtų užtikrinti, kad prašoma informacija būtų surinkta kuo greičiau ir kad atsakymas būtų pateiktas laiku.

Pirmenybės teikimas informacijos prašymams, susijusiems su šeimos ryšiais

Gavus prašymą pateikti informaciją ir jį paskyrus prašomosios ES+ šalies prašymus nagrinėjančiam pareigūnui, prašymus nagrinėjantis pareigūnas turėtų imtis toliau nurodytų veiksmų, susijusių su galimų šeimos ryšių nustatymu.

- Teikti pirmenybę informacijos prašymams, susijusiems su šeimos vienove, ypač nepilnamečių atveju.
- Patikrinti duomenų bazes.
 - Įvertinti, ar atitinka visa informacija apie šeimos nario arba išlaikomo asmens teisinį buvimą arba duomenys apie šeimos narį.
- Nustatyti šeimos nario arba išlaikomo asmens buvimo vietą.
 - Patvirtinti, ar asmuo vis dar yra teritorijoje, ar ne.
- Surinkti papildomą informaciją.
 - Prašomoji ES+ šalis gali apsvarstyti galimybę ir (arba) poreikį surengti asmeninį pokalbį su šeimos nariu arba išlaikomu asmeniu (gali būti laiko apribojimų).
 - Prašomoji ES+ šalis gali apsvarstyti galimybę kreiptis pagalbos į organizacijas, galinčias padėti atlikti šeimos nario paiešką, jei jo nepavyksta surasti.
- Patvirtinti norą susijungti.
 - Atsižvelgti į šeimos nario privatumą: ar jis nori, kad su juo susisiektų prašytojas arba institucijos?

- Ar šeimos narys arba išlaikomas asmuo nori susijungti?
Gali būti priežasčių, dėl kurių jis nenori, kad su juo būtų susisiepta, arba jis nenorėtų susijungti. Į tai reikėtų atsižvelgti ir patikrinti, kokia informacija galima dalytis su ES+ šalimi partnere.
- Patvirtinti, kad šeimos narys supranta informaciją.
 - Šeimos nariui arba išlaikomam asmeniui (ir prašytojui) turėtų būti suteikta informacija apie prašomosios ES+ šalies procedūrą (pavyzdžiui, siekiant užkirsti kelią tam, kad jie neatsisakytų susijungimo su šeima galimybės, baimindamiesi, kad tai gali turėti jiems finansinių pasekmių).

Prašančiosios ES+ šalies prašymą nagrinėjantis pareigūnas, gavęs atsakymą į prašymą pateikti informaciją, turi toliau vertinti informaciją apie šeimos ryšius ir bylos išsamumą. Jei manoma, kad bylos medžiaga yra išsami, informacija patikrinama ir prašymas perimti savo žinion turėtų būti kuo greičiau išsiųstas atsakingai ES+ šaliai.

Išsiuntus prašymą perimti savo žinion ir prašomajai ES+ šaliai jį priėmus, galima pradėti rengtis perdavimui, kad būtų užbaigtas sėkmingas šeimos susijungimo procesas. Svarbu vertinti prašytojo lūkesčius dėl kelionės ir atvykimo į atsakingą ES+ šalį.

Prašomosios ES+ šalies teikiama pirmenybė

Nepakanka, kad prašančioji ES+ šalis teiktų pirmenybę šeimos susijungimo bylai. Prašomoji ES+ šalis taip pat turėtų užtikrinti, kad šeimos susijungimo bylos būtų tinkamai identifikuojamos tarp visų bylų ir tinkamai nagrinėjamos.

Jei prašomoji ES+ šalis neranda jokios arba pakankamos informacijos apie jos teritorijoje tariamai esantį šeimos narį arba išlaikomą asmenį, institucijos gali kreiptis į paieškos organizacijas ar kitus suinteresuotuosius subjektus, kurie galėtų padėti nustatyti asmens buvimo vietą.

Šeimos narių paieškos bylų etapai PMVR skyriaus etape

- **Tikrinti nukreiptas bylas**
Tikrinti PMVR skyriui nukreiptas bylas, siekiant nustatyti, ar yra galimų šeimos susijungimo prašymų. Paskirti bylas parengtiems pareigūnams, kad jie kuo greičiau pradėtų jas nagrinėti.
- **Patikrinti informacijos išsamumą**
Išnagrinėti turimą informaciją ir nustatyti, ko trūksta. Remiantis šiuo vertinimu, nustatyti tolesnius veiksmus (pavyzdžiui, asmeninis pokalbis su prašytoju, kreipimasis į šeimos narių paieškos organizacijas ir kt.).

- **Stebėti terminus**

Žinant procedūros etapus ir turimą laiką, sudaryti bylos nagrinėjimo planą, pavyzdžiui, kokių veiksmų reikia imtis prieš išsiunčiant prašymą perimti savo žinion. Jei byla yra išsami ir nereikia imtis jokių papildomų veiksmų, kuo greičiau išsiųsti prašymą perimti savo žinion, atsižvelgiant į pareigą teikti pirmenybę šeimos susijungimo atvejams.

- **Koordinuoti veiksmus**

Į bylos nagrinėjimą įtraukti atitinkamus suinteresuotuosius subjektus. Jei prašytojas yra vaikas, jo atstovas turėtų dalyvauti visuose procedūros etapuose. Prašytojas taip pat turi dalyvauti, pavyzdžiui, duoti sutikimą arba pateikti dokumentus, kuriais įrodoma, kad asmuo yra susijęs šeimos ryšiais. Kartais taip pat gali tekti susisiekti su priėmimo centro darbuotojais.

Todėl skaičiuojant terminus reikėtų nepamiršti nuolatinio koordinavimo poreikio ir į jį atsižvelgti.

- **Bendrauti**

Perduoti naujausią informaciją prašytojui ir globėjui (vaiko atveju) apie jo bylą. Palaikyti ryšį ir užtikrinti, kad prašytojas galėtų susipažinti su informacija apie proceso etapą.

Procedūros rezultatas

Gavusi prašymą perimti savo žinion, prašomoji ES+ šalis išnagrinėja bylą. Tai apima visų prašyme nurodytų faktų vertinimą, informacijos tikrinimą, papildomų patikrinimų nacionalinėje duomenų bazėje atlikimą ir informacijos patvirtinimą. Prireikus surengiamas pokalbis su šeimos nariu arba išlaikomu asmeniu.

Jei prašymas susijęs su nelydimu vaiku arba išlaikomu asmeniu, prašomoji ES+ šalis taip pat turėtų tinkamai atsižvelgti į specialiuosius asmens poreikius. Jei iš kokios nors informacijos matyti, kad susijungimas neatitinka geriausių vaiko interesų, apie tai turėtų būti pranešta prašančiajai ES+ šaliai.

Jei prašymas perimti savo žinion priimamas, prašomoji ES+ šalis apie tai informuoja prašančiąją ES+ šalį. Tai reiškia, kad prašomoji ES+ šalis yra atsakinga už asmens tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą. Prašomojoje ES+ šalyje asmeniui išduodamas sprendimas dėl perdavimo, asmuo informuojamas apie teisę į teisių gynimo priemones ir apie skundo pateikimo ar sprendimo peržiūros tvarką. Jei skundas nepateikiamas, asmuo perduodamas atsakingai ES+ šaliai, kurioje yra jo šeimos narys.

Jei prašymas perimti savo žinion netenkinamas, prašomoji ES+ šalis pakankamai išsamiai informuoja prašančiąją ES+ šalį apie prašymo netenkinimo priežastis. Prašančioji ES+ šalis informuoja asmenį apie jo teisę į teisių gynimo priemonę ir apie skundo dėl sprendimo dėl

perkėlimo pateikimo ar jo peržiūros tvarką, kaip išsamiai nurodė prašomoji ES+ šalis savo sprendime netenkinti prašymo (žr. 2022 m. ES Teisingumo Teismo bylą C-19/21 ⁽¹⁷⁾).

Jei skundas ar prašymas peržiūrėti sprendimą netenkinamas, tarptautinės apsaugos prašymą nagrinėja ES+ šalis, kurioje asmuo užregistravo savo prašymą, nebent galima atsižvelgti į kitus atsakomybės kriterijus arba PMVR nustatytas diskrecines išlygas.

⁽¹⁷⁾ ES Teisingumo Teismas, 2022 m. rugpjūčio 1 d. sprendimas, *I, S / Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*, C-19/21, EU:C:2022:605. Santrauka pateikiama [EUAA teismų praktikos duomenų bazėje](#). Pagal PMVR 62 konstatuojamąją dalį:
siekiant užtikrinti veiksmingą prašytojų pagrindinių teisių į privataus ir šeimos gyvenimo ir vaiko teisių paisymą bei apsaugą nuo nežmoniško ir žeminančio elgesio, susijusio su perdavimu, prašytojai turėtų turėti teisę į veiksmingą teisinę gynybą, apsiribojančią šiomis teisėmis, visų pirma pagal Chartijos 47 straipsnį ir atitinkamą Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką.

Šeimos narių paieškos suinteresuotieji subjektai ir jų vaidmenys procedūroje

Atsižvelgiant į reikalavimą kuo anksčiau nustatyti galimus šeimos susijungimo atvejus ir teikti jiems pirmenybę, vykdant šeimos narių paiešką turi būti taikomas holistinis požiūris ir turi dalyvauti keli suinteresuotieji subjektai. Visuose etapuose prašytojas bendraus su įvairiomis institucijomis ir darbuotojais, o visi suinteresuotieji subjektai gali atlikti tam tikrą vaidmenį ieškant šeimos narių. Tai gali lemti sėkmingą šeimos nario (-ių) arba išlaikomo (-ų) asmens (-ų) buvimo vietos ir tapatybės nustatymą, taip pat sėkmingą atsakomybės nustatymą.

Toliau pateikiamas nebaigtinis institucijų arba darbuotojų, kurie gali palaikyti ryšius su prašytoju ir atlikti svarbų vaidmenį ieškant šeimos, profilių sąrašas. Lentelėje aprašomas jų vaidmuo ir pastabos dėl atitinkamų reikalavimų. Suinteresuotųjų subjektų įtraukimo į procesą būdai gali priklausyti nuo kiekvienos ES+ šalies organizacinės struktūros, todėl šis sąrašas yra orientacinis. Toliau pateiktoje lentelėje išvardyti įvairūs suinteresuotieji subjektai. Tai yra su šiais profiliais susijusių vaidmenų pavyzdžiai. Konkretūs vaidmenys ir užduotys įvairiose šalyse gali skirtis.

1 lentelė. Suinteresuotieji subjektai, kuriems tenka labai svarbus vaidmuo ieškant šeimos narių

Suinteresuotieji subjektai, kuriems tenka labai svarbus vaidmuo ieškant šeimos narių	Vaidmuo ieškant šeimos narių	Reikalavimai
Prašytojas ir šeimos narys (arba išlaikomas asmuo)	- Pradedama šeimos narių paiešką pateikdamas informaciją apie šeimos narių buvimą ES+ teritorijoje. - Šeimos narys gali susisiekti su ES+ šalimi, kurioje yra prašytojas arba kurioje yra jo šeimos narys, kad praneštų PMVR skyriui apie galimą šeimos susijungimą. - Šeimos narys taip pat turi duoti sutikimą dėl šeimos susijungimo. - Turi pateikti informaciją ir įrodymus.	- Privalo bendradarbiauti su institucijomis, kad pateiktų informaciją ir atitinkamus įrodymus. - Turi duoti sutikimą susijungti su šeimos nariu. - Žino, kad su juo gali būti susisiepta, jo gali būti prašoma dalyvauti pokalbyje arba pateikti dokumentus, jo gali būti reikalaujama imtis tolesnių veiksmų ir paprašytas jis turi būti pasiekiamas.

Suinteresuotieji subjektai, kuriems tenka labai svarbus vaidmuo ieškant šeimos narių	Vaidmuo ieškant šeimos narių	Reikalavimai
Vaiko atstovas / globėjas	• Palengvina vaiko ir šeimos nario bendravimą. • Padeda atkurti ryšį. • Tiesiogiai bendrauja su šeimos nariu. • Padeda rinkti atitinkamus dokumentus ir informaciją. • Nukreipia ir (arba) nurodo bylas PMVR skyriui (kai kuriose šalyse). • Atlieka svarbų vaidmenį vertinant geriausius interesus.	• Yra parengtas dirbti su vaikais. • Atsako už proporcingą vaikų skaičių ir ne daugiau kaip 30 vaikų vienu metu. • Jei įmanoma, reikėtų patikrinti, ar atstovas turi laiko ir gebėjimų įsipareigoti atlikti šias funkcijas. Laiko ir gebėjimų neturintis asmuo neturėtų būti paskirtas vaiko atstovu.
Registracijos darbuotojai	• Atsako už prašytojo asmens duomenų registravimą. Jie gali rinkti svarbią informaciją. • Pateikia informaciją prašytojui. • Padeda ieškoti šeimos narių, pateikdami šeimos narių paieškos formą. • Pažymi galimas šeimos susijungimo bylas ir perduoda jas PMVR skyriui. • Veda asmeninį pokalbį su prašytoju.	• Reikia užtikrinti pakankamus pajėgumus užduotims, susijusioms su šeimų narių paieška, atlikti. • Jie turi būti parengti ir jiems turi būti suteiktos atitinkamos gairės.

Suinteresuotieji subjektai, kuriems tenka labai svarbus vaidmuo ieškant šeimos narių

PMVR skyriaus darbuotojai

Vaidmuo ieškant šeimos narių

- Veda asmeninį pokalbį su prašytoju.
- Surenka informaciją apie prašytojo padėtį.
- Nustato atsakomybę už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą.
- Įvertina turimus įrodymus ir informaciją.
- Prieš išsiųsdami prašymą ar atsakymą kitai ES+ šaliai arba prieš organizuodami perdavimą, atsižvelgia į galutinį geriausių vaiko interesų vertinimą.
- Koordinuoja paieškos procesą.
- Prižiūri informacijos teikimą ir veda pokalbį.
- Bendradarbiauja su kitomis ES+ šalimis.
- Bendradarbiauja ir dirba kartu su visais susijusiais suinteresuotaisiais subjektais.
- Padeda kitiems suinteresuotiesiems subjektams (registracijos darbuotojams, policijai ir kt.).

Reikalavimai

- Reikia užtikrinti pakankamus pajėgumus, kad būtų galima atlikti užduotis, susijusias su šeimos narių paieška.
- Jie turi būti parengti ir jiems turi būti suteiktos atitinkamos gairės.
- Parengti vidaus gaires dėl PMVR skyriaus vaidmens atliekant šeimos narių paiešką, pavyzdžiui, siekiant nustatyti, kokių veiksmų skyrius imsisi šeimos narių paieškos srityje (kontaktai su šeimos nariais, kokias duomenų bazes reikia patikrinti, su kokiomis organizacijomis bendradarbiauti).
- Panaikinti proceso spragas.

Suinteresuotieji subjektai, kuriems tenka labai svarbus vaidmuo ieškant šeimos narių	Vaidmuo ieškant šeimos narių	Reikalavimai
NVO arba šeimos narių paieškos ir (arba) paramos organizacijos	• Padeda rinkti dokumentus ir informaciją. • Prižiūri bylų nukreipimą į PMVR skyrių (kai kuriose ES+ šalyse). • Padeda ieškoti šeimos narių naudojantis duomenų bazėmis (pavyzdžiui, Raudonojo Kryžiaus), kai įmanoma, keistis informacija tarp skirtingų organizacijų ES+ šalyse. • Bendradarbiauja su PMVR skyriumi ar kitomis institucijomis atliekant šeimos narių paiešką. • Rengia mokymus apie šeimos narių paiešką atitinkamoms institucijoms (pavyzdžiui, priėmimo darbuotojams, registracijos darbuotojams ar kitoms, kai tinkama). • Padeda teikti informaciją prašytojams, siekdamas paskatinti prašytoją pasinaudoti PMVR procedūra, paaiškinti, kaip ją pradėti ir ko reikia. • Teikia teisinės konsultacijas prašytojams (kai kuriose šalyse).	

Suinteresuotieji subjektai, kuriems tenka labai svarbus vaidmuo ieškant šeimos narių	Vaidmuo ieškant šeimos narių	Reikalavimai
Sprendžiančiosiose institucijose dirbantys ryšių palaikymo pareigūnai	• Padeda supaprastinti informacijos prašymų teikimą. • Pažymi skubius atvejus. • Palengvina spartų skubių atvejų nagrinėjimą. • Padeda išaiškinti nesusipratimus. • Tarpininkauja tarp dviejų institucijų. • Paragina ES+ šalį reaguoti ar ištirti ilgai neužbaigiamas bylas. • Prireikus teikia bendrą informaciją apie ES+ šalies procedūras ir pokyčius šaliai partnerei. • Padeda rinkti informaciją sudėtingais atvejais.	

2 lentelė. Suinteresuotieji subjektai, kurių vaidmuo šeimos narių paieškos srityje yra ribotas

Suinteresuotieji subjektai, kurių vaidmuo šeimos narių paieškos srityje yra ribotas	Vaidmuo ieškant šeimos narių	Reikalavimai
Policija (imigracijos arba pasienio policijos pareigūnai taip pat gali būti registracijos darbuotojai)	• Atsako už prašytojo tapatybės nustatymą. • Jei prašytojas sulaikomas, gali būti kontaktinis asmuo ir (arba) informacijos centras. • Gali rinkti bet kokius turimus dokumentus. • Gali pateikti informaciją, susijusią su galimais šeimos nario saugumo rizikos veiksniais, kuri galėtų būti svarbi vertinant geriausias vaiko interesus. • Atlieka šeimos nario saugumo patikrinimą (kai kuriose šalyse). • Gali patikrinti dokumentus.	

Suinteresuotieji subjektai, kurių vaidmuo šeimos narių paieškos srityje yra ribotas	Vaidmuo ieškant šeimos narių	Reikalavimai
Suaugusio prašytojo teisinis atstovas	- Informuoja prašytoją apie šeimos susijungimo galimybę, susijungimo procesą ir reikalavimą išreikšti norą susijungti. - Padedą atkurti ryšį su šeimos nariu. - Gali turėti tiesioginį ryšį su tiriamuoju asmeniu, šeimos nariu. - Padedą rinkti svarbius dokumentus ir informaciją. - Palengvina prašytojo ryšius su institucijomis. - Gali nukreipti arba nurodyti atvejus PMVR skyriui (kai kuriose šalyse). - Palaiko ryšį tarp prašytojo ir PMVR skyriaus.	Geba priimti šį vaidmenį, kad vienas teisinis atstovas nebūtų atsakingas už pernelyg didelį asmenų skaičių. Kai įmanoma, reikėtų patikrinti, ar teisinis atstovas turi laiko ir gebėjimų atlikti šį vaidmenį.
Socialinės tarnybos	- Dalyvauja vertinant geriausius vaiko interesus. - Gali dalyvauti vertinant giminaičio gebėjimą rūpintis nepilnamečiu. - Gali dalyvauti ieškant šeimos nario / būti kontaktinis šeimos nario asmuo.	
Nepilnamečių bylų teismas arba prokuroras	- Prižiūri globėjo paskyrimą. - Atlieka globos sistemos kokybės stebėseną. - Prižiūri, kad būtų atsižvelgta į geriausius vaiko interesus. - Gali turėti lemiamą žodį sprendžiant dėl geriausių vaiko interesų prieš pateikiant prašymą ir prieš perdavimą.	
Dokumentų arba teismo ekspertai	- Gali patikrinti dokumentų ir įrodymų autentiškumą. - Gali patikrinti medicininę informaciją.	
Vertėjai raštu	Išverčia gautus dokumentus.	

Šeimos narių paieškos organizacijos ES+ šalyse

ES+ šalys gali kreiptis į organizacijas, kad surastų prašytojo šeimos narius, nustatytų jų buvimo vietą arba nustatytų jų tapatybę ES+ šalyje. Tokių organizacijų paslaugos gali būti neįkainojamos ieškant šeimos nario ir kuo greičiau sujungiant jį su prašytoju. Daugeliu atvejų šios organizacijos taip pat naudoja platesnės apimties šeimos paieškos formas (pavyzdžiui, Raudonojo Kryžiaus). Šios formos paprastai naudojamos humanitariniais tikslais, kad asmenys galėtų sužinoti savo šeimos nario buvimo vietą, ir nėra susijusios su administracinėmis ir (arba) atsakomybės nustatymo procedūromis. Šios šeimos narių paieškos organizacijos gali pradėti paiešką tik gavusios prašytojo sutikimą ir tik humanitariniais tikslais, nesusijusiais su šeimos susijungimu.

Tarptautinės apsaugos prašytojai turi teisę kreiptis į organizacijas, teikiančias šeimos paieškos paslaugas. ES+ šalių institucijos privalo informuoti prašytoją apie šią teisę ir turėtų sudaryti palankesnes sąlygas prašytojui kreiptis į tokias organizacijas.

Kelios organizacijos aktyviai dalyvauja ieškant šeimos narių Europoje. 2023 m. parengtos EUAA rekomendacijos dėl šeimos susijungimo pagal Dublino sistemą ⁽¹⁸⁾. Šio leidinio priede ES+ šalių buvo paprašyta pateikti informaciją apie paieškos organizacijas, su kuriomis jos bendradarbiauja Dublino bylose savo šalyse ⁽¹⁹⁾. Konkrečiai šaliai skirtuose lankstinukuose pateikiama konkreti informacija apie NVO ir kitų organizacijų, kurios dalyvauja arba gali dalyvauti šeimos susijungime, sąrašą. Šį sąrašą galima pateikti prašytojui ir (arba) kitoms ES+ šalims, kad prašytojui būtų lengviau naudotis paieškos paslaugomis. Šiuos lankstinukus galima atsisiųsti ir pateikti prašytojui, kad jis turėtų informaciją apie paieškos organizacijas, į kurias galima kreiptis dėl pagalbos ieškant šeimos narių.

⁽¹⁸⁾ EUAA, [Recommendations on Family Reunification within the Dublin Procedure](#), 2023 m. rugsėjo mėn.

⁽¹⁹⁾ Per nariams skirtą svetainės skiltį Dublino padaliniai gali susipažinti su organizacijų, į kurias galima kreiptis dėl pagalbos ieškant šeimos narių, sąrašais.

7 paveikslas. Šeimos narių paieškos organizacijų formos pavyzdys. Austrija, 2023 m.

RECOMMENDATIONS ON FAMILY REUNIFICATION – ANNEX II: LIST OF FAMILY TRACING ORGANISATIONS

AUSTRIA

 Below is a list of organisations that can support family tracing in the EU+ countries. These organisations are recommended by the Dublin Unit because they cooperate with them regularly.

These organisations can be contacted to facilitate family tracing and to speed up the collection of relevant information.

 Cooperation on family tracing

The Federal Office cooperates with the **Federal Agency for Reception and Support Services** in matters of family tracing. Furthermore the **Red Cross in Austria** also conducts family tracing.

 Contact details

Name of organisation: Federal Agency for Reception and Support Services

Website: www.bbu.gv.at

Email address: rks.traiskirchen@bbu.gv.at

Phone number: +43 8 008 08 005

Name of organisation: Red Cross Austria

Website: <https://www.rotekreuz.at/ich-brauche-hilfe/erestoring-family-links>

Email: tracing@rotekreuz.at

Number: +43 1 589 00 126; +43 1 589 00 127

Europos Sąjungos
leidinių biuras

